THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽĖ — MAY 26, 1982 Nr. 110

LKB Kronika Nr. 50

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Ylakiai (Skuodo raj.) 1980 m. gegužės 9 d. Kauno klinikose mirė nusipelniusi mokytoja Birutė Vindasiūtė. Karo metu ir visa pokarinį laikotarpį ji dirbo Ylakių vidurinėje mokykloje. Jai prašant, prieš mirtį buvo aprūpinta Ligonių sakramentu. Be to, ji prašė artimųjų, kad ją palaidotų su bažnytinėmis apeigomis. Tai pajutę, Ylakių apylinkės VK pirmininkė V. Zubavičiūtė, Skuodo raj. KP komiteto sekretorius Jonas Zalepūga ir kiti valdiški bedieviai nėrėsi iš kailio, kad pažadais ir grasinimais įkalbėtų namiškius a.a. Birutės palaikus laidoti be kunigo. Žadėjo savo lėšomis palaidoti, suruošti visas iškilmes: orkestrą, gėles, vainikus ir atvesti visus vidurinės mokyklos mokytojus ir mokinius. Bet kai namiškiai nesutiko elgtis prieš velionės valią, pradėjo grasinti:

— Jei su kunigu laidosite, nedalyvaus nei vienas mokytojas, nei vienas vietos inteligentas, nei vienas mokinys ir t.t.

Tačiau namiškių tai neišgąsdino. Gegužės 11 d. įvyko laidotuvės. Iš visos Lietuvos suvažiavo tikrieji a.a. Birutės draugai, buvę jos mokiniai ir pripildė bažnyčią. Ylakių parapijos kelbonas per pamokslą pabrėžė, kad velionė ir šiandien mus moko, kaip reikia gyventi ir mirti.

Po to, kryžiaus vedama, kilometrinė dalyvių eisena karstą nulydėjo į kapines. Tik toje minioje nebuvo Ylakių vidurinės mokyklos mokinių, nei jos bendradarbių mokytojų, kurie pakluso bedievių draudimui. Laidotuvių dalyvius iš už krūmų su žiūronais stebėjo vietos apylinkės pirmininkė V. Zubavičiūtė, Skuodo raj. KP sekretorius Jonas Zalepūgą, Skuodo raj. laikraščio „Mūsų žodis" redaktoriaus pavaduotojas J. Kurtinaitis ir kiti valdiški bedieviai, kurie į savo blanknotus užsirašinėjo pažįstamų žmonių pavardes ir automašinų numerius, kad vėliau juos galėtų terorizuoti.

Slinko mėnesiai, tačiau paskutinė ir garbingiausia a.a. Birutės pomirtinė pamoka nedavė ramybės Skuodo ateistams. 1980 m. gruodžio 13 d. Skuodo raj. laikraštyje „Mūsų žodis" buvo atspausdintas redaktoriaus pav. J. Kurtinaičio straipsnis „Ko rauda paukštis medžio viršūnėje?", kuriame verkšlenama, „kodėl ji palaidota ne taip, kaip derėjo..." Autorius plūsta kun. K. Arlauską, buvusį a.a. Birutės nuodėmklausį, kuris suteikė velionei paskutines paslaugas. Toliau jis rašo:

— Nors po laidotuvių praėjo keli mėnesiai, ylakiškiai neužmiršo kaip nenuėjo paskui karstą gedulingoji moksleivių procesija, liko neišsakyti didelės pagarbos ir padėkos žodžiai...

Apmaudui tikrai buvo pagrindo. Tik kas dėl to kaltas, jei ne Skuodo raj. ir Ylakių apylinkės ateistų fanatizmas?

Visi laidotuvėse dalyvavę dar ir šiandien žavisi giminių principingumu, didele meile ir pagarba velionei, žavisi, kad jie nepabūgo grasinimų ir nesusiviliojo pažadais.

(Bus daugiau)

Kremlius svarsto žemės ūkio klaidas

KGB vadas tapo sekretorium

Maskva. — Pirmadienį Kremliuje vyko komunistų partijos centro komiteto posėdžiai. Prezidentas Brežnevas pasakė programinę kalbą apie padėtį žemės ūkyje. Pripažino, kad sovietų maisto produktų paklausa didesnė už maisto pasiūlą. Brežnevas nurodė prezidento Carterio paskelbtą javų boikotą ir pabrėžė, kad reikia Sovietų Sąjungą išvaduoti iš tokių politinių spaudimų. Reikia pasiekti, kad maisto visai nereikėtų importuoti iš užsienių. Sovietų sluoksniai pripažįsta, kad šiemet teks pirkti kapitalistinėse šalyse apie 42 milijonus tonų javų.

Brežnevas savo kalboje pakartojo dar partijos kongrese pasakytus žodžius, kad maisto gamybos pagerinimas yra ne tik svarbus ekonominis uždavinys, bet taip pat labai svarbus socialine-politine prasme. Kremliaus šaltiniai pripažino užsienio korespondentams, kad nauja žemės ūkio programa vis daugiau skirs dėmesio privačių sklypų praplėtimui, privačios ūkių iniciatyvos skatinimui. Gerų rezultatų jau pasiekiama Gruzijoje ir Latvijoje, kur žemdirbiai kai kuriuose ūkiuose mažiau varžomi. Bus siekiama mažesnės centralizacijos, daugiau galios bus paliekama atskirų ūkių direktoriams.

Kremliaus planuotojai negali nepastebėti, kad privatūs žemdirbių sklypai Sovietų Sąjungoje užima tik 1.4 nuošimčius visos dirbamos žemės, tačiau tuose sklypeliuose išauginama 61 nuoš. visų bulvių, 54 nuoš. vaisių, 30 nuoš. visų daržovių ir 34 nuoš. kiaušinių. Jau užpernai Kremlius įsakė sudaryti privatiems sklypų savininkams, vadinamiems „privatininkams", geresnes trąšų pirkimo, žemės apdirbimo sąlygas. Įsakyta geriau organizuoti sklypų produktų supirkimą.

Komunistų centro komitetas paaukštino Juri Andropovą, slaptosios milicijos ir žvalgybos agentūros KGB direktorių, į partijos centro sekretorius, kurių yra iš viso 10. Tik penki politbiuro nariai yra kartu ir partijos sekretoriai: Brežnevas, Černenko, Kirilenko ir Gorbačevas. Tuo būdu, Andropovas oficialiai pateko į Suslovo paliktą tuščią vietą. Šis pakėlimas dar daugiau sustiprino Vakarų „sovietologų" spėliojimus, kad Andropovas gali užimti Brežnevo vietą, kai ji liks tuščia. Jo svarbiausiu konkurentu laikomas Brežnevo draugas politbiure Konstantinas Černenko.

Antrasis centro komiteto pakeltas asmuo yra Vladimir Dolgich, 57 metų amžiaus. Jis prižiūri sunkiąją sovietų pramonę. Dolgich pakeltas į politbiuro nario — kandidato poziciją.

— Du Mozambiko valdžios aukšti pareigūnai atvyko į Maskvą.

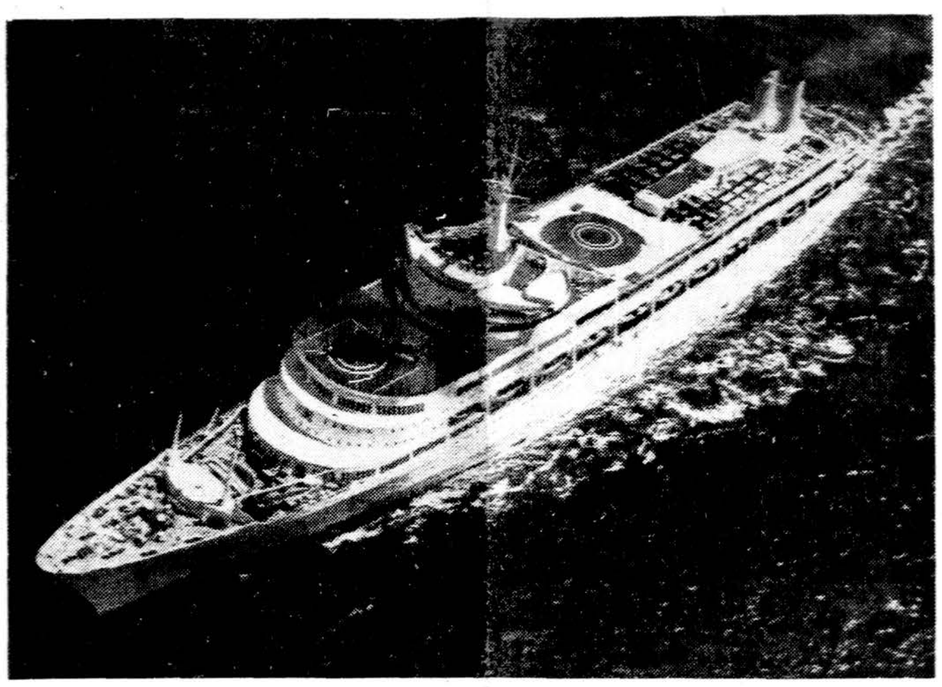

Britanijos keleivinis laivas „Canberra" jau atvyko prie Falklando salų su 2,500 kareivių. Argentina skelbia, kad lėktuvai laivą sužalojo, britai tai paneigė.

Vakarams visai nenaudinga krizė

Karas išplečia Maskvos įtaką

Washingtonas. — Falklando salų konfliktas tarp Argentinos ir Britanijos gali išsiplėsti. Nuo to karo daugiausia gali nukentėti Amerikos įtaka Pietų Amerikoje. Sekretorius Haigas pripažino, kad JAV vyriausybė pateko į sunkią padėtį tarp dviejų draugiškų valstybių. Argentina siekia, kad JAV paspaustų Britaniją, neremtų jos, kad britai sutiktų sėsti prie derybų stalo.

Argentinos laikraštis „La Nacion" rašo, kad Argentina bus verčiama prašyti sovietų paramos, jei Amerika toliau rems Britaniją Falklando krizėje. Argentinos gynybos ministeris Amadeo Frugoli pasakė, kad Amerikos pareiga, kaip Vakarų pasaulio vado, imtis atsakomybės sustabdyti šį konfliktą, nes jo padariniai: Pietų Amerika bus pastumta komunizmo link.

Airija kreipėsi į Jungtines Tautas, reikalaudama paskelbti karo paliaubas 72 valandoms, kad sekretorius turėtų progą sustabdyti konfliktą ir ieškoti dar kartą taikaus sprendimo.

Čilės užsienio reikalų ministerija pareiškė protestą Britanijai dėl Čilės teritorijoje sudužusio britų malūnsparnio „Sea King". Jis rastas netoli Punta Arenas pietinės Čilės gale. Britanija paaiškino, kad malūnsparnis skraidė žvalgybos tikslais Argentinos Tierra del Fuego provincijoje ir blogame ore, matyt, paklydo ir sudužo Čilėje.

Komentatoriai mano, kad britai pasiuntė savo specialią sabotažo karių grupę į Argentiną. Praėjusią savaitę Buenos Aires dienraštis „Clarin" skelbė, kad trys anglai karininkai ir keturi kareiviai buvo sugauti 15 mylių į pietus nuo Rio Gallegos, kur yra svarbi Argentinos karo laivų ir aviacijos bazė. Anglai buvo sučiupti 156 mylios nuo tos vietos, kur Čilėje rastas sudužęs malūnsparnis. Rio Gallegos bazė yra arčiausiai prie Malvinos salų. Manoma, kad bazėje stovi penki prancūzų gamybos „Super Etendard" naikintuvai — bombonešiai, kurių vienas nuskandino britų eskadrinį minininką „Sheffield" gegužės 3 d.

Stebėtojai kalba, kad galima laukti britų aviacijos platesnių puolimų ne tik Falklando salose, bet ir pačioje Argentinoje. Aviacijos bazės, šalia minėtos Rio Gallegos yra: Trelew, Comodoro Rivadavia ir Bahia Blanca vietovėse. Britų karo laivyno lėktuvai negali atlikti šio uždavinio. Žadama panaudoti britų „Vulcan" bombonešius, kurių nemažas skaičius laukia Dangun Žengimo saloje. Jiems tačiau reikia skysto kuro lėktuvų — vežiotojų, kurie galėtų pripildyti bombonešius ore. „Vulkanai" jau puolė argentiniečių bazę ir aerodromą prie Stanley, Falklande. Lėktuvams pasiekti taikinius reikėjo tris kartus pripilti gazolino, nes susidarė 3,600 mylių kelio „ten ir atgal". Spėjama, kad lėktuvus palydėjo JAV lėktuvai — skysto kuro vežiotojai „KC-135", kurių Amerika turi apie 600. Tai pakeisto modelio „Boeing 707" lėktuvas, kuris veža 90,000 svarų skysto kuro ir skrenda 550 mylių per val. Šiuos lėktuvus vairuoja amerikiečiai lakūnai. Kilo pavojus, kad toks įsivėlimas į konfliktą yra per didelis, ypač jei argentiniečiai pultų tuos lėktuvus ir vieną jų numuštų. Todėl nutarta, kad Britanija atgabens savo lėktuvus — skysto kuro vežiotojus „Victor" iš Europos, kur jie yra NATO tarnyboje, o JAV nusiųs į Europą daugiau savų lėktuvų, kurie pakeis britus. Kitas planas — paskolinti britams „KC-135" lėktuvus, kuriais skraidytų britų pilotai. Vienu ar kitu atveju, JAV lakūnai į Falklandą neskris. Pagal Britanijos-JAV sutartį dėl Dangun Žengimo salos naudojimo, Amerika privalo teikti britams skystą kurą ir visus aerodromo bei uosto patarnavimus.

— Lenkijos valdžia išleido Jan Jozef Lipski važiuoti į Londoną gydytis. Jis buvo vienas iš KOR organizacijos kūrėjų, kalinamas kartu su „Solidarumo" vadais.

— Baptistas pamokslininkas Billy Graham, kritikuojamas dėl pareiškimų Maskvoje, pasakė spaudai, kad jam Vatikanas pataręs nekritikuoti Kremliaus valdžios, laikytis šaltai ir ramiai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Izraelio karo lėktuvus, patruliuojančius virš Libano, ore pasitiko Sirijos lėktuvai. Įvykusiame mūšyje du sirų Mig-23 lėktuvai nukrito. Izraelio lakūnai grįžo į bazes.

— Arabų radikaliųjų valstybių atstovai tarėsi Alžire. Nutarta neieškoti geresnių santykių su Egiptu, pasmerktos amerikiečių karinės bazės Viduriniuose Rytuose. Dalyvavo: Alžiras, Sirija, Pietų Jemenas, Libija ir Palestinos Laisvinimo organizacija.

— Europos ekonominės sankcijos Argentinai atima jai rinką, kur buvo eksportuojami 25 nuoš. visų Argentinos eksportų.

— Izraelis pernai ginklams išleido rekordinę 2.93 bil. dol. sumą, beveik 30 nuoš. savo visuminio gamybinio produkto.

— Urugvajus paskelbė persona non grata JAV ambasados politinį atašė James Carson, kuris kišosi į Urugvajaus reikalus.

— Automobilyje paslėpta galinga bomba Beirute sprogo Prancūzijos ambasados kieme. Žuvo 14 žmonių, sužeistas 21.

-- Buvęs Lenkijos „Kaimo Solidarumo" pirm. Jan Kulaj, 24 metų, atsimetė nuo unijos ir pradėjo bendradarbiauti su valdžios įsteigta žemdirbių partija.

— Japonijoje apie 200 tūkstančių demonstravo prieš atominius ginklus ir už taiką. Dalyvavo ir buvęs JAV senatorius George McGovern.

Karas Falklande

Nuskendo dar vienas britų laivas

Buenos Aires. — Vakar Argentina šventė savo nepriklausomybės dieną. Pirmadienį 30 Argentinos lėktuvų vėl puolė britų pozicijas Falklande ir britų karo laivus sąsiauryje tarp Falklando salų. Argentiniečiai gyrėsi, kad sunkiai sužalojo du britų karo laivus ir keleivinį laivą „Canberra", kuris atgabeno į salas britų kareivius. Argentiniečiai netekę vieno lėktuvo.

Britanijos karinė vadovybė pripažino, kad sunkiai bombų ir raketų sužalota fregata „Antelope" degdama paskendo, tačiau „Canberra" šiame puolime nebuvo paliesta. Britų lėktuvai ir zenitinės raketos numušė septynis Argentinos lėktuvus. Aštuntas pasitraukė iš kovos lauko, leisdamas tirštus dūmus.

Iki šiol argentiniečiai nuskandino ar išėmė iš rikiuotės keturis Britanijos karo laivus.

Argentinos karo aviacijos viršininkas gen. Basilio Lami Dozo pasakė, kad Argentina pradės masinį puolimą prieš britų jėgas. Argentinos šaltiniai teigia, kad apie 20 argentiniečių lakūnų užsirašė į savanorišką misiją, — pulti ir nuskandinti vieną iš britų lėktuvnešių: komandos laivą „Hermes" arba „Invincible". Stebėtojų nuomone, argentiniečiai pačiose Malvinų (Falklando) salose turi apie 40 malūnsparnių ir nežinomą skaičių „Pucara" trumpų nuotolių lėktuvų. Argentina iš viso tokių lėktuvų turėjo 45. Kovose dar nesimatė vienintelio Argentinos lėktuvnešio „Veinticinco de Mayo". Nežinia, kokius lėktuvus jis vežioja. Britų jėgoms pavojingiausia yra Argentinos aviacijos persvara. Abu britų karo laivus nuskandino argentiniečių lėktuvai. Britų karinė vadovybė daro, ką gali, apsisaugoti nuo tolimesnių nuostolių. Iki šiol, britų žiniomis, argentiniečiai neteko 58 lėktuvų ir helikopterių (Argentina pripažįsta — 18). Britai prarado, įskaitant helikopterius, jau 13 lėktuvų (Argentina tvirtina — 16).

Iš Argentinos turimų karo lėktuvų, britų karininkų nuomone, geriausiai pasirodė mažai žinomas italų gamybos naikintuvas — bombonešis „Aeronautica Macchi", kuris nuskandino Falklando sąsiauryje britų fregatą „Ardent" ir sužalojo kitus laivus. Italija yra pardavusi tokių lėktuvų Tunisui, Australijai, tačiau jie nebuvo žinomi kaip Argentinos karo aviacijos dalis.

Ark. P. Marcinkus išvyko į Londoną

Vatikanas. — Vakar arkivyskupas Paulius Marcinkus išvyko į Londoną tartis su britų valdžios ir katalikų Bažnyčios atstovais dėl popiežiaus Jono Pauliaus vizito smulkmenų. Vakar paskelbta, kad popiežius važiuos į Britaniją šį penktadienį, nors Falklando karas ir tebevyksta. Vis dar planuojama susitikti su Britanijos karaliene Elzbieta II-ja, tačiau atsisakyta pasimatymo su premjere Thatcher ir kitais britų vyriausybės nariais.

Popiežius planuoja aplankyti 8 miestus, susitikti su britų katalikais. Vatikanas jau planuoja ir popiežiaus kelionę į Argentiną.

— Italijos policija susikovė su Raudonųjų brigadų grupe Tarp peršautų teroristų buvo Umberto Catabiani, kovo 25 nubaustas už akių 26 metus kalėjimo už dalyvavimą gaujoje, kuri pagrobė amerikietį generolą Dozier. Teroristas mirė ligoninėje.

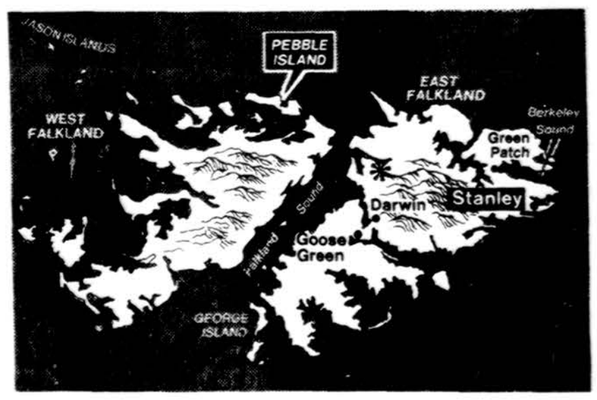

Falklandų salos. Didžiosios Rytinė ir Vakarinė užima 4,618 kv. mylių plotą. Toliau į rytus esanti Pietų Georgijos - turi 1,450 kv. mylių. Šiai salų grupei priklauso apie 200 salelių, iš viso, su didžiosiomis salomis, apima 6,198 kv. m. plotą. Gyventojų — 1,812, iš kurių Stanley mieste — 1,079. Šiuo metu salose yra apie 9,000 argentiniečių ir 5,000 britų kareivių. Rytinėje saloje žvaigždute pažymėta vieta Port Sant Carlos, kur išsikėlė britų marinai ir iškėlė Britanijos vėliavą.

Iranas atsiėmė svarbų miestą

Teheranas. — Iranas paskelbė, kad jo kariuomenė po sunkių kovų užėmė Khorramsharo miestą prie Shatt al Arab žemupio. Tai svarbus Irano prekinis, naftos uostas, kurį Irakas paėmė pačioje karo pradžioje.

Irano sostinėje po šios žinios prasidėjo didžiulės džiaugsmo demonstracijos. Miestas, patekęs Irako okupacijon, buvo pavadintas Khuninshahr, kas reiškia „kraujo miestas". Dabar paskelbta, kad bus sugrįžta prie seno pavadinimo.

Irano pranešime sakoma, kad Irako karinių jėgų mieste vadas pulk. Ahmed Zaidan žuvo kovose, o po to irakiečiai pasidavė. Nelaisvėn paimta apie 30,000 kareivių. Iraniečiai paėmė visus pastatus, nors kai kur dar vyksta susišaudymas su irakiečių likučiais. Greit į miestą bus pakviesti užsienio korespondentai, praneša Irano žinių agentūra.

Vakarų diplomatiniai sluoksniai teigia, kad Irano pergalėse daug prisidėjo Sirijos siunčiami sovietų gamybos ginklai, jų tarpe artilerijos pabūklai, tankų motorai, amunicija. Laivai į Iraną plaukia iš Sirijos Tartos ir Latakia uostų. Lengvesni ginklai siunčiami transporto lėktuvais. Maskva pritarė ginklų siuntimui. Sovietų ginklai Iraną pasiekė ir iš Jemeno, Libijos bei Šiaurinės Korėjos. Nors Irakas buvo sovietų draugas, Maskva nusivylė Irako prezidentu Husseinu 1978 m., kada Husseinas pašalino iš valdžios komunistus.

KALENDORIUS

Gegužės 26 d.: Pilypas Neri, Paladija, Algimantas, Kintas.
Gegužės 27 d.: Augustinas, Restituta, Gindas, Neringa.

Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:13.

ORAS

Debesuota, šaltoka, gali lyti, temperatūra dieną 65 l., naktį 50 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

STOVYKLAUTI RUOŠIANTIS

Šių metų Chicagos tuntų vasaros stovykla įvyks Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. nuo liepos 10 iki liepos 24 dienos.

Stovyklos vadovybė:

„Aušros Vartų" tuntas — „Mano Lietuva". Stovyklos viršininkė Daiva Paulienė, (312)267-7402.

„Kernavės" tuntas — „Daina". Stovyklos viršininkė Rita Penčylienė,(312)448-7279.

„Nerijos" tuntas — „Jūrų galybė". Stovyklos viršininkė Sofija Kunstmanienė, (219)322-4062.

„Lituanicos" tuntas — „Broliškumo stovykla". Stovyklos viršininkas — Ged. Deveikis, (815)385-0903 ir D. Tijūnėlis, (312)537-7949.

Registracija ir vykimas į stovyklą

Birželio 23 d. (trečiadienį), 7:00-9:00 v.v. bendras sveikatos patikrinimas ir stovyklaujančiųjų registracija Jaunimo centre.

Liepos 8 d. (ketvirtadienį), 7:00-9:00 v.v. daiktų suvežimas į Jaunimo centrą.

Liepos 9 d. (penktadienį), 7:00 v.v. daiktai kraunami į sunkvežimį.

Liepos 10 d. (šeštadienį), 7:00 val. ryto autobusais važiuojantieji į stovyklą renkasi prie Jaunimo centro. Pasivėlavusiųjų nebus laukiama. 7:30 val. ryto autobusai išvažiuoja į stovyklą.

Visi stovyklautojai vyksta į stovyklą apsirengę darbo uniformomis. Autobusais važiuojantieji pasiima su savimi sumuštinį ir atsigerti, nes pusiaukelėje bus sustojama pavalgyti. Stovyklautojai į stovyklą pasiima po vieną lagaminą, kuris su miegmaišiu bus vežamas autobusu.

Stovyklautojų bagažas sužymimas šiomis spalvomis: „Aušros Vartų" tuntas — geltona, „Kernavės" tuntas — žalia, „Nerijos" tuntas — mėlyna, „Lituanicos" tuntas — raudona.

Stovyklos mokestis

Vienai savaitei vienas vaikas moka 70 dol., du vaikai (tos pačios šeimos) — 125 dol., trys vaikai — 160 dol., keturi vaikai — 205 dol. Dviem savaitėms vienas vaikas — 125 dol., du vaikai — 235 dol., trys vaikai — 305 dol., keturi vaikai — 395 dol.

Kelionė autobusu kainuos apie 40 dol.

Stovyklos mokestis sumokamas prieš stovyklą, kiekvienam tuntui atskirai. Autobusu į stovyklą nevykstantiems vien tik bagažo nuvežimas į stovyklą kainuos 10 dol. asmeniui.

Visi tėveliai kviečiami stovykloje apsilankyti liepos 17-18 dienomis. Prašome nevežti stovyklaujantiems maisto nei gėrimų.

Michigan valstijos įstatymai draudžia stovykloje laikyti ar naudoti svaiginamuosius gėrimus ar atsivežti šunis. Prašome laikytis nustatytos tvarkos. Visais klausimais prašome kreiptis į tuntininkus ar stovyklų viršininkus.

Chicagos skaučių,-skautų tuntai

PASIRODYMAI ŠV. JURGIO SUEIGOJE

Šimetinėje šv. Jurgio dienos sueigoje prie laužo gražiai pasirodė visi keturi Chicagos tuntai ir skautininkų,-kių Ramovė. Kiekvienas tuntas davė po du pasirodymus.

„Aušros Vartų" tunto sesės: Renata Ramanauskaitė, L. Blažytė, Judita Norkaitytė ir Dana Didžbalytė įscenizavo v.s. K. Kodatienės parašytą eilėraštį „Žąsinas, gaidys ir vabalas". Antajame pasirodyme perkeltine prasme buvo pavaizduota LSS Pirmija, Taryba ir statutas.

„Kernavės" tuntas sueigon atvyko su Maironio „Jūratės ir Kastyčio" vaidinimu. Pagrindinius vaidmenis atliko Elytė Rėklaitytė, Laura Putriūtė, Marija Pabedinskaitė ir deklamatorės Alida Vitaitė ir Ramutė Kėmėžaitė. Gyvuose paveiksluose dalyvavo visos „Kernavės" tunto sesės. Dekoracijas paruošė ps. fil. Teresė Gaidelytė, koordinavo v.sl. Ramutė Kėmėžaitė, o patarėja buvo ps. Aldona Martienė.

„Lituanicos" tuntą pasirodymuose atstovavo narsieji vilkiukai. „Gedimino" draugovė, vadovaujama vyr. sl. Adomo Didžbalio ir vyr. sl. Jono Rimkevičiaus suvaidino „Snieguolė ir septyni nykštukai". Lemonte veikianti „Panerių miško" vilkiukų draugovė, vadovaujama ps. Aloyzo Mučinsko, pavaizdavo narsią šv. Jurgio kovą su slibinu.

„Nerijos" tunto j. skautės ir ūdrytės, paruoštos j.s. Dalios Bylaitienės, išskirtinai gerai pasirodė. Matėsi, kad jos į savo uždavinį labai rimtai žiūrėjo ir jam ruošėsi. Puikus buvo vaizdelis apie Masčio ežerą ir „Gervės ir gužučio piršlybos".

Naujovė šioje sueigoje buvo ir vyresniųjų — skautininkų,-kių Ramovės narių pasirodymas. Pasirodymą „Rambynas" puikiai atliko skautininkės — Aldona Gasnerienė, Malvina Jonikienė, Halina Moliejienė, B. Stravinskienė, Br. Variakojienė ir B. Vindašienė.

Laužo programai sėkmingai vadovavo jaunieji akademikai Faustina Bobinaitė ir Jonas Žukauskas.

„NERIJOS" TUNTAS JURGINIŲ LAUŽE

Jurginių laužė „Nerijos" tuntą atstovavo ūdrytės ir jūrų skautės, paruoštos j.s. Dalios Bylaitienės.

Ūdrytės įscenizavo seną lietuvišką padavimą, scenai pritaikytą jų režisierės, apie Masčio ežerą. Jaunosios sesės, gerai išmokusios tekstą, ne tik jį išsakė, bet grakščiai suvaidino. Matėsi didelis jaunų artisčių susiklausymas, susikaupimas ir disciplina. Tekste buvo įpinta komiškų elementų, dramatizmo ir šiai dienai pritaikytų eilučių apie mūsų vyresniuosius skautininkus. Jautėsi, jog buvo daug padirbėta, repetuota, nes vaidinimėlis prabėgo sklandžiai ir tiksliai.

Vaidino šios ūdrytės:Lara Bartkutė, Kristina Johnsonaitė, Kasandra Karaitytė, Rasa Putriutė, Laima Pauliūtė, Violeta Rubaitė, Ingrida Šalčiūtė, Renata Šmulkštytė, Elena Tuskenytė ir Aidė Užgirytė.

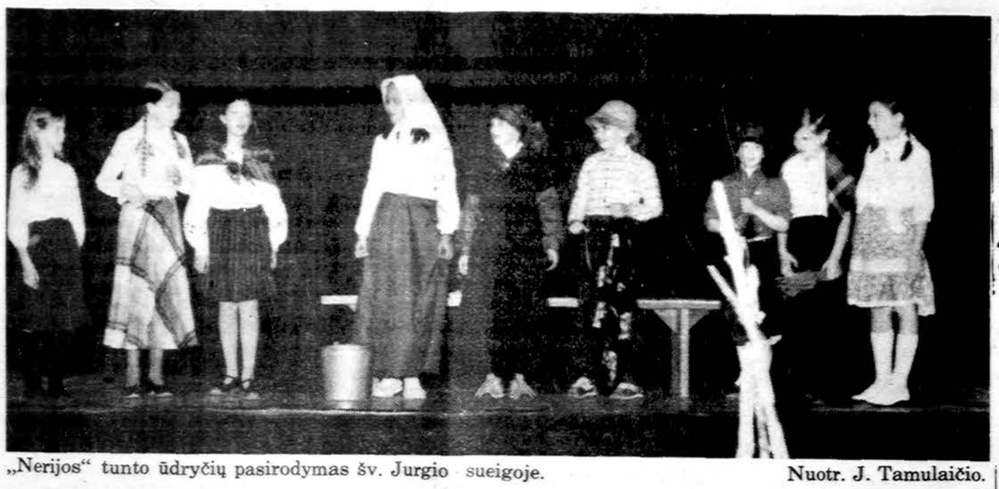

„Nerijos" tunto ūdryčių pasirodymas šv. Jurgio sueigoje. Nuotr. J. Tamulaičio.

Šis gerai paruoštas vaidinimėlis buvo skaidri prošvaistė: mūsų jaunosios sesės įrodė, kad galima scenoje pasirodyti prasmingai, panaudoti mūsų liaudies žodinį turtą ir estetiškai jį perteikti.

Antrasis „Nerijos" tunto vaidinimėlis atskleidė mums literatūrinį lietuvišką lobį. Kazio Borutos, parašytą pagal lietuvių liaudies pasaką, „Gužučio ir gervės piršlybas" suvaidino jūrų skautės: Vida Gaurilliūtė, Aleksandra Gražytė ir Ramona Skirpstūnaitė.

Vyresnių sesių uždavinys buvo sunkesnis, nes jų mizanscenos buvo pagrįstos ritmu. Čia vėl matėsi, jog įdėta daug darbo, nes kiekvienas judesys buvo tiksliai, scenine kalba sakant, sutaškuotas, išryškintas. Spalvingi kostiumai ir skėčiai, panaudoti paukščių kaklų paryškinimui, padvelkė profesionalumu. Iš trumpo teksto išugdytas pilnai užbaigtas vaizdelis buvo visiems pavyzdys, rodantis, kad skautiškuose pasirodymuose galima naudotis mūsų literatūra, kad nėra reikalo tenkintis pigiais juokeliais ar kartoti televizijoje matytus skicus.

Gražu buvo klausytis taisyklingos lietuvių kalbos, kuri jau retai taip natūraliai skamba vyresniųjų sesių lūpose. Gaila tik, kad jūrų skautės pasirodė pačios paskutinės, kad programai ilgai užsitęsus, žiūrovai jau neramiai dairėsi į duris. Reikėtų gal, kad tokius viešus pasirodymus patikrintų speciali komisija ir padarytų atranką.

Žiūrovo akimis vertinant, „Nerijos" tuntas rimtai jurginių laužui pasiruošė ir už tai jam priklauso ne tik padėka, bet ir pagarba. *Sesė J. L.*

BAIGIAMA REGISTRACIJA LIT. SEMINARUI

Lituanistinis seminaras skautų,-čių vadovams,-ėms vyks birželio 19-26 d., Union Pier, MI. Jei dar yra neužsiregistravusių, bet norinčių seminare dalyvauti, prašoma registruotis betarpiškai pas seminaro viršininkę v.s.fil. Danutę Eidukienę, 4629 So. Mozart, Chicago, IL 60632, tel. (312)FR-6-2153.

ŠV. KAZIMIERO ŠVENTĖ AUSTRALIJOJE

Melbourno "Džiugo" tuntas Lietuvių Skautų Sąjungos dangiškojo globėjo šv. Kazimiero šventę minėjo vasario 28 d. Į iškilmingas pamaldas šv. Jono bažnyčioje uniformuotas tuntas žengė su Lietuvos trispalve ir tunto vėliavomis. Įeinančius Zita Prašmutaitė pasitiko vargonų religiniu maršu. Visas giesmes, paruoštas Birutės Prašmutaitės, atliko tunto skautai ir skautės, gitaromis prie mikrofono pritarė Loreta Čižauskaitė ir Jonas Rukšėnas, į giesmes įsijungė ir visa bažnyčia. Skaitymus atliko tuntininkas Henrikas Antanaitis ir Skaučių skyriaus vadovė Marytė Špokevičienė. Aukas prie altoriaus atnešė Algis Milvydas, Brigita Szentimrey ir Petras Kružas. Savo sukurtas tikinčiųjų maldas skaitė kiekvienos draugovės atstovai, pradedant nuo paukštyčių ir vilkiukų, baigiant skautininkais. Kun. Pr. Dauknys šv. Kazimierą apibūdino kaip nuostabaus gabumo išsilavinusį valstybės vyrą, kuris savo šventu pavyzdžiu ir šiandien žavi jaunimą. Šv. Komuniją dalino abu kunigai. Visi tikintieji buvo sužavėti šiomis jaunimo šv. Mišiomis, taip gausiai, aktyviai, religine dvasia skautams atliekant savo dalį šv. Mišių aukoje, ir prašo dažniau suruošti tokias iškilmingas lietuviškas jaunimo pamaldas.

Po pamaldų tradicinė Kaziuko mugė vyko Lietuvių Namuose, suruošta Rožės Makarevičiūtės; jai padėjo visos vyr. skautės. Netrukus čia vyko ir tunto sueiga. Tunto adjutantas Petras Kružas perskaitė įsakymus. LSS Vyriausioji Skautininkė Vėliavos žymeniu apdovanojo psl. Danutę Špokevičiūtę, Pažangos žymeniu Danutę Beržanskaitę, Tėvynės Dukros žymeniu ps. Jūratę Šimkienę ir ps. Marytę Špokevičienę. Apdovanotoms sesėms medalius prisegė tuntininkas H. Antanaitis. Skautės įžodį davė Rita Savickaitė ir Audra Žvinakytė. Į prityrusias skautes perėjo Anita Baškytė, Rasa Bertašiūtė ir Indra Kairaitytė.

Taip įspūdingai buvo atžymėta šv. Kazimiero šventė.

P. D.

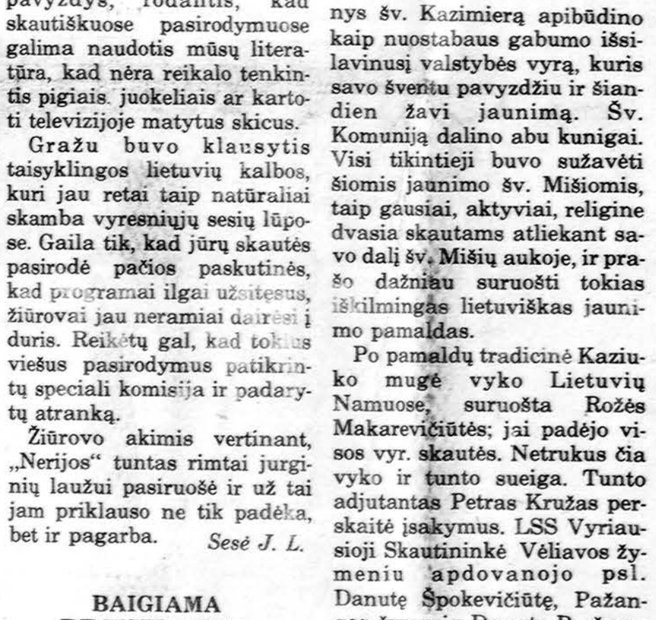

Iškilmingoje šv. Jurgio sueigoje Clevelande, įžodį davė į paskautininkės laipsnį pakeltosios "Neringos" tunto sesės — Danutė Belzinskienė, Vilija Nasvytytė ir Virginija Juodišiūtė.

Nuotr. *J. Garlos*

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje

Birželio 23 d. — stovyklon vykstančių sveikatos patikrinimas ir registracija, Jaunimo centre nuo 7-9 val. vak.

Liepos 8 d. — stovyklon vykstančių daiktų suvežimas į Jaunimo centrą. (Nuo 7-9 val. vak.).

Liepos 9 d. — stovyklautojų daiktų pakrovimas į sunkvežimį 7 val. vak.

Liepos 10 d. — išvykimas į stovyklą. Stovyklon vykstantieji Jaunimo centre renkasi 7 val. r. Autobusas išvyksta 7:30 val. r.

Liepos 10-24 d. — Chicagos skautų ir skaučių tuntų vasaros stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Dainavoje

Gegužės 28-31 d. — „Skautiškos susitiktuvės" skautams ir skautėms.

Gegužės 28-31 d. — Vyr. skaučių, sk. vyčių, gintarių ir j. budžių suvažiavimas. „Miglota šalis".

Union Pier

Birželio 19-26 d. — Antrasis Lituanistikos Seminaras skautų,-čių vadovams,-ėms, „Gintaro" vasarvietėje.

Yorkville, IL.

Rugpiūčio 14-15 d. — „Miško ženklo" kursai LSS vadovams.

Rugpiūčio 27, 28, 29 d. — „Miško ženklo" kursų tęsinys.

Rugsėjo 10, 11, 12 d. — „Miško ženklo" kursų užbaigimas.

Tabor Farm, MI.

Rugpiūčio 26-29. Akademinio Skautų Sąjūdžio studijų dienos.

VELYKŲ STALAS KAZIUKO MUGĖJE

Velykų stalas buvo paruoštas Clevelando "Neringos" tunto vyr. skaučių "Žemynos" draugovės. Jos platino ir receptų knygas.

ŠVENTĖ „NERINGOS" TUNTE

Clevelande balandžio 23 d. sutapo dvi šventės — skautų patrono šv. Jurgio diena ir "Neringos" tunto vadovių apdovanojimai ir pakėlimai. "Neringos" tuntas pravedė iškilmingą sueigą, skautininkių draugovei padedant. Vakaras buvo praleistas skautiškoj nuotaikoj. Buvo proga pabendrauti, paskautauti ir pasidžiaugti kartu su mūsų išskirtinai atžymėtom sesėm: v.s. Malvina Švarcienė — apdovanota Lelijos ordinu ir v.s. Elena Nainienė — ordinu už nuopelnus. Vyr. sk. Virginija Juodišiūtė gavo "Gintaro" vadovių mokyklos baigimo ženklą. Džiaugėmės su į paskautininkes pakeltomis sesėmis: Danute Belzinskiene, Virginija Juodišiūte ir Vilija Nasvytyte.

Buvo atsisveikinta su sese Jūrate Neimaniene, kuri išvyksta į Kanadą. Tikimės, kad ji mūsų nepamirš!

ps. Julija Taorienė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $43.00. Foreign countries $45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$45.00	$27.00	$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$45.00	$27.00	$19.00
Užsienyje	$45.00	$27.00	$19.00
Kitur — Amerikoje	$43.00	$25.00	$18.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DĖMESIO!

Autobusas Dainavon, į ten šį savaitgalį vykstančias „Skautiškas susitiktuves" ir į vyr. skaučių, gintarių, sk. vyčių ir j. budžių suvažiavimą išvyksta penktadienį (gegužės 28 d.) 7 val. vak. nuo Jaunimo centro. Nesivėluojame. Turintieji klausimų kreipiasi į savo tuntininkus. Iš Dainavos autobusas prie Jaunimo centro grįš pirmadienio (geg. 31 d.) vakare.

Namuose geras pavyzdys — tai geriausias auklėjimo būdas. *K. Paltarokas*

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4, 6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso tel. — 233-8553
Service: 885-4506 — Page #06058
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Pasiruošimas

ŠV. KAZIMIERO SUKAKČIAI

Jau buvo anksčiau skelbta, kad ateina šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktis. Treji metai skirti pasiruošti ir paminėti tai sukakčiai, kad ji lietuvių išeivijoje, laisvajame pasaulyje ir pavergtoje Lietuvoje atkreiptų krikščionių dėmesį. Pirmieji metai bėga tik besiruošiant ir retkarčiais paminint, kad tai šventasis, kuris Lietuvos istorijoje turi savo išimtinę vietą, nes šv. Kazimieras, kaip Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kazimiero sūnus, buvo jo atstovas. Žmonės labiau prisiminė jį, kaip herojiško gyvenimo jauną kunigaikštį. Lietuvos atstovai labiau negu lenkai rūpinosi ir jo šventumo paskelbimo byla, nors ji seniau buvo kitaip negu dabar vedama.

Šv. Kazimieras Lietuvoje buvo garbinamas jau nuo tada, kai jo vardas buvo keliamas pavyzdžiu jaunimui ir dvasinio gyvenimo atgimimo globėju Lietuvos didikams ir paprastiems žmonėms. Jam buvo priskiriami laimėjimai prieš rusus. Apie jį sukurtos legendos ėjo iš lūpų į lūpas. Jis buvo lietuviams taip savas, kaip savi tokie šventieji, kurie, nors su Lietuva nieko bendro savo gyvenimuose neturėjo, buvo sektini pavyzdžiai, kaip šv. Izidorius artojams, kaip šv. Jonas Nepucenas apsaugos nuo nelaimių, kaip šv. Rokas vargšų ir nelaimingųjų užtarėjas.

Šv. Kazimieras buvo savas ne dėl to, kad jis buvo lietuviškos kilmės, bet kad jis buvo jų atmintyje teisingas, jaunas, asketiškas krikščionis, mylėjęs savo tautą ir savo žmones. Tai buvo bendras įsitikinimas ir bendras to vardo gerbimas.

Pasiruošti šv. Kazimiero mirties sukakties minėjimui reikia rengtis ne tik išoriniu jo prisiminimu. Jo šventumo garbės plėtimas ir dvasios atnaujinimas yra taip svarbus, kad šis šventasis vėl būtų pavyzdys sekti jo kaip tobulo krikščionio pėdomis.

* * *

Kas buvo svarstyta sukakties minėjimui rengti komiteto ir kas buvo paskelbta (Draugas, gegužės 22 d.), tai tik pradžia, tai tik pirmasis žingsnis. Reikia minėjimu domėtis ir visuomenei. Kiek to šventojo idėjos, gyvenimas, šiems laikams pritaikymas ir jo heroiškų dorybių pasisavinimas bus įgyvendintas tuose pasiruošimo ir minėjimo metuose, tiek jis turės įtakos lietuvių gyvenimui. Gyvenimas nesusideda tik iš vienkartinio pagerbimo ar šventojo pagarbinimo, — jis turi palikti pėdsakus žmonių gyvenime, ypač jaunime. Jie turi įžvelgti patys save švento jaunuolio kelyje. Jis išgyveno garbę ir nepasisekimus, laimę ir ligos skausmus, bet jis nenustojo siekti tobulesnio gyvenimo, kuris yra Kristaus sekimas.

Gyvenimo dvasinis atnaujinimas turi būti pirmoj vietoje pabrėžiamas, tiek ruošiantis sukakčiai, tiek sukaktį minint. Ne tik kongresai ir nauji leidiniai apie šventąjį ir jo gyvenimą sudaro esminius minėjimo bruožus, bet ir žmonių juo sekimas. Kongresai ir kitos panaudotos priemonės turi rasti paruoštą dirvą gerai sėklai sėti ir vaisingiems daigams lietuvių ir kitų katalikų gyvenimuose.

Šventasis turi būti prikeliamas kaip savo laiko ir savo aplinkos asmuo, kuris galėjo ir turėjo pasielgti to laiko papročių ribose. Bet kartu jį reikia prikelti ir šiame laike bei šioje aplinkoje, kurioje gyvena dabarties žmonės. Jie turi savomis priemonėmis sekti kadaise gyvenusio šventojo pėdomis. Dvasinis gyvenimas nesikeičia savo principuose, bet jis keičiasi žmonėse naujose aplinkybėse ir naujam laike, tuos principus taikant ir jais gyvenant.

Šv. Kazimierą per tuos pasirengimo sukakčiai metus reikia atkelti į dabarties laiką, kai praktinis materializmas užgožia žmonių sielas išeivijoje ir laisvajame pasaulyje ir kai ateistinis materializmas žaloja vergijoje ir svetimųjų okupacijoje gyvenančius lietuvius. Šv. Kazimierą reikia parodyti naujoje šviesoje — šiame laike ir šioje aplinkoje. Tai pirmasis uždavinys, rengiantis jį paminėti ir sukakties proga pagerbti. Jis gyvas turi atgimti tautos sieloje ir gyvenime.

* * *

Reikia priminti, kad numatytos šv. Kazimiero sukakties priemonės yra ne vienkartinės. Jos turi sukelti tam tikrą judėjimą, tikrą dvasią, kuri gal bent dalinai atsispindės bent lietuvių tautoje šio šventojo dvasia. Katalikų kongresas, naujos biografijos, kūrėjų užmojai sukurti šv. Kazimiero dvasioje kūrinius, išliekančius ilgą laiką ir įspaudžiančius jo šventumo žymes, yra priemonės, kurios negali būti tik laikinos. Jos turi palikti įtaką ilgesniam laikui, kad šv. Kazimiero metus prisimintų kaip istorinį įvykį, prasidėjusį praeityje ir besitęsiantį dabarties laike. Ir tai tuose pačiuose žmonėse, kurie garbina šį šventąjį kaip savo globėją.

Jei kūrybiniai pasirengimai priklauso paskiriems kūrėjams ir jų dvasios turiningumui, tai tomis priemonėmis pasinaudojimas priklauso visiems lietuviams, ar jie būtų išeivijoje išsibarstę po plačiausius kraštus, ar jie būtų pavergtoje tėvynėje, Sibiro taigose, kalėjimuose ir persekiojami baimėje. Tai tikrovė, kurios negalima pakeisti, bet šios priemonės turi keisti tos tikrovės dvasią, kad žmonės, gyveną tarp svetimųjų ar kenčią persekiojimus, sugebėtų pasisavinti naujos dvasios bent tiek, kiek reikia atlikti savo dvasines, religines, tautines pareigas ir jaustis atsakingais žmonėmis.

Šv. Kazimiero sukaktis dar tik už dvejų metų. Bet jau dabar reikia kurti nesugriaunamus tos sukakties pagrindus visoje lietuvių tautoje. Jau dabar reikia kalbėti apie dvasinį ir tautinį atsinaujinimą ir atsigaivinimą, kad kasdienybė neužslopintų gerųjų troškimų, pasiryžimų ir darbų. Tai netrukdo tautinį gyvenimą judinti, kaip jis buvo judinamas iki šiol. Tai netrukdo rūpintis priaugančia karta, kad ji tęstų savo tėvų ar senolių misiją, nes dvasinis gyvenimas tik papildo tautinę sąmonę, įsipareigojimų kilnumą, rūpestį tautos ateitimi ir jos laisve. Šv. Kazimieras nebuvo išmestas iš laiko ir aplinkos savo metu, jis neturi būti paliktas ir dabar tik paminėjimui. Jis turi gaivinti žmonių sielas ir jų pastangas siekti gėrio.

P.S.

Apaštališka širdis yra tokia plati, kad ji apima visą pasaulį ir visiems Kristaus reikalams turi vietelę.

G. Harrasser

Kiekviena meilė yra žmogaus sielos šventenybė, bet visų didžiausia šventenybė — tėvynės meilė.

Sierakauskas

KAUNO "AUŠROS" GIMNAZIJĄ PRISIMINUS...

Po ilgos caristinės Rusijos priespaudos mūsų tėvynėje laikinoje sostinėje Kaune įstojau į Kauno valstybinę gimnaziją, kuri vėliau buvo pavadinta ''Aušros'' vardu. Amžinybėje tai tik akimirka, o mano gyvenime tai buvo ilgas, gražiausias ir brandžiausias laikotarpis. Atsimenu, kokia buvo giedri nuotaika savųjų tarpe. Klasėse, koridoriuje ir visoje gimnazijoje skambėjo sava gimtoji kalba. Mane tai džiugino, nes pirmuosius mokslo metus pradėjau Rusijoje, svetimoje aplinkoje ir svetima kalba.

Su gilia pagarba prisimenu pirmuosius gimnazijos mokytojus, kurių daugumas jau iškeliavę amžinybėn, taip pat šviesios atminties direktorius prof. M. Biržišką, dr. K. Jokantą, inspektorius inž. Račiukaitį, A. Kauną ir eilę mokytojų jau buvusių universiteto profesoriais: V. Dubą, A. Senną P. Galaunę, J. Naujalį, brolius Viktorą ir Vaclovą Biržiškus. Šios pavardės pasako, kokių aukštų kvalifikacijų buvo pirmieji mokytojai ir ką davė "Aušra" žaliam Lietuvos jaunimui. Drausmė klasėse, pagarba mokytojams, pavyzdingas mokinių elgesys ir už gimnazijos ribų buvo pasigėrėtinas. Taip bent atrodė mums jaunuoliams.

Mokytojų, atrodo, buvo gal ir kitokia nuomonė. Jei kartais aušrokai, vaikštinėdami Laisvės alėja, praeinančiam studentui vikriai "netyčia" kyštelėdavo koją, kad tas vos neišvirto, bet, sugrįžęs "Pilcas ar Dzidas", pagarbiai kepuraitę pakėlęs nusilenkė ir atsiprašė. Ar senamiestyje žydelį su baronkų krepšiais "pakibino", bet tai buvo tik jaunatviškos, nekaltos išdaigos.

Slinko metai po metų su gimnazistiškais džiaugsmais ir rūpesčiais. Keitėsi mokytojai, draugės ir draugai. Vieni iškrito, kiti į jų vietas atsirito. Čia būrėsi Šiduvos tolimesnių apylinkių, kaimų, miestelių jaunimas. Čia pritapo eilinio darbininko ir aukšto valdininko ar karininko sūnus ir duktė. Vieningai ir draugiškai traukėme patriotines dainas. Kovojome sulenkėjusiose bažnyčiose už lietuvišką maldą ar giesmę. Sutartinai ėjome iš krautuvių į krautuves, ragindami surusėjusius prekybininkus išmokti ir su mumis kalbėti lietuviškai. Ir sporte, Vytauto kalne, krepšinyje pirmavo "Aušra". Ir jaunimo kuopelėms vadovavo aušrokai..

Per aštuonerius metus lyg laiptais kopėme iš klasės į klasę, sėmėm naujas mokslo žinias, plėtėm savo akiratį. Kiekvieneri metai vis įdomesni, gyvenimui vis naudingesni. Buvo dienų džiugių su penketukais, bet pasitaikė ir apverktinų su užriestais dvejetukais. Jaunuolių gyvenimas virė, kunkuliavo. Daug pramogų, daug pagundų. Pamokos?! "Na, gal rytoj anksčiau atsikelsiu, perskaitysiu... O gal rytoj neklaus?" Ir taip slinko metai po metų laimingai neužkliuvę.

Pavasariop, Kauno aikštėse pirmoms žibutėms sužydus, nekantriai laukėm vasaros atostogų. Grįžę į tėviškes, kaip drugeliai skrajojome žaliose lankose, palydimos vyturėlių čirenimo ar lakštingalų giesmės. Jauna siela nerami ir lauktos atostogos greitai prailgsta, ir su džiaugsmu grįždavome į "Aušrą", į gimnazijos suolą.

"Aušra" — balti didingi pastatai Laisvės alėjos pašonėje švitėjo iš tolo, o viduje skambėjo jauni balsai ir veržėsi į tylias, ramias Kauno gatves. Ten brendo jaunoji karta — Lietuvos ateitis. Ten tilpo iš samanotos trobelės mokslo siekiantis ūkininkaitis ir puošnių rūmų tautiškai susipratęs jaunuolis. Laiko bėgyje mokinių skaičiui augant, klasės tampa per mažos ir per ankštos. 1926 m. įvedamos berniukų ir mergaičių paralėlės klasės. Nors išskyrė mus, bet pertraukų metu vaikštinėjome plačiais gimnazijos koridoriais palydimos šelmiškų bernelių žvilgsnių ar komplimentų. Buvo dar įdomiau, romantiškiau.

Metai slinko į praeitį. Vieni lengviau, kiti sunkiau kilome iš klasės į klasę, nejausdami, kad gražiausi, nerūpestingiausi metai paliekami jau praeityje. Nepriklausomoje tėvynėje mokslas klestėjo, kilo kultūra, plito šviesa. Provincijos miestuose, kaimuose dygo nauji pastatai, augo naujos moderniškos mokyklos. Augo gimnazijų skaičius Kaune. "Aušra" perpildyta, permaža. Nors pamokos vyksta dviem pamainomis — rytais ir po pietų, nesutalpino mokslo siekiančio jaunimo.

1927 m. vėl naujiena. Mergaitės "ištremtos", perkeltos į buvusius Seimo rūmus. Berniukai laimingesni, liko ten pat, senuose ir įprastuose "Aušros" namuose. Ir kam tos reformos — piktinomės? Vienos pasigedo vešlios Laisvės alėjos, linksmų vakarėlių, "pasimatymų", kitos — Šaričių bažnytėlės, to stebuklingo Nukryžiuotojo altoriaus, ten aukštai šalia vargonų. Koks patogumas buvo. Čia pat tik už keletos namų. Nubėgom prieš rašomąjį ar egzaminą, apėjom keliais kartą, du, gal permažai, o jei tris — tai juk tikrai būsim išklausytos... Nors graužė kelius kietas akmens grindinys, nors ir padejuodamos, vistiek šliaužėm aplink viena paskui kitą.

Tačiau ilgai dūsauti neteko. Slinko mėnesiai, savaitės ir artėjo pusmetis. Gimnazistiški sentimentai liko ten, Laisvės alėjos pašonėje. Čia brendo jau abiturienčių rūpesčiai.

Štai jau "šimtadienis" , paskutinis pasirodymas gimnazijos scenoje: deklamacija, baletas, dienos kupletai — paliekama septintajai klasei palikimas.

Sušvito pavasaris. Senelis Kaunas pasipuošė žiedais. Nemuno pakrantėse suokė lakštutės, lyg lenktyniaudamos, kuri skardžiau, kuri ilgiau nutęs dainelę. Neatsiliko Žaliakalnio ir Vytauto kalno atšlaitės. Ir čia virpėjo paukštelių balsai. Su pirmais pavasario saulės spinduliais sukruto ir abiturientai. Prasidėjo jų nemigo naktys. Jie vis dažniau vartė sudilusių knygų lapus, pageltusius užrašus, besiruošdami abitūros egzaminams. Ir štai 1928 m. birželio 22 d. "Aušros" mergaičių gimnazijos I-oji laida. Neatsiliko ir berniukai.

Taip kas metai "Aušra" plačiai skleidė savo šviesos spindulius laisvoje neprilausomoje Lietuvoje. Ką davė ir kiek davė "Aušra", nebandau suminėti, nes tam reiktų plataus leidinio, kurį gal pateiks buvusiųjų "Aušros" gimnazijos mokytojų ir mokinių suvažiavimas, įvyksiąs gegužės 28 — 30 dienomis Chicagos Jaunimo centre.

Šia proga norisi paminėti Nobelio premijos laureato, mūsų poeto, Milašiaus keletą trumpų ištraukų iš jo raštų, bei jo pasakytų kalbų.

Jis sako: "Gera gimti mažoje šalyje — aš turiu mintyje padavimų ir poezijos kraštą — Lietuvą.: "Kurios gamta manęs neapleidžia... nei pievų žalumas, nei dainų aidai, kurie ateidavo vakarais iš užupio kaimų, tartum mane persekioja"... Taip pat poetas rašo: "Tikra palaima, jei likimas leido studijuoti, mokytis tokiam mieste kaip Vilnius... Kur istorija įrašyta kiekviename akmenyje"...

Ar ne taip jaučiamės ir mes aušrokai? Tik ne Vilniuje, o Kaune ėjom mokslus, nes Vilnius smurto keliu tuo metu buvo pagrobtas, atplėštas nuo Lietuvos, o Kaunas tapo kultūros centru tuometinėje nepriklausomoje Lietuvoje.

Šiuo metu aušrokai ne tik išeivijoje, bet ir pavergtoje tėvynėje aktyviai reiškiasi visuomeniniame, tautiniame bei kultūriniame darbe su neišblėstančia viltimi į šviesesnę mūsų tautos ateitį.

E. Gustaitytė-Leonaitienė
"Aušros" mergaičių gimnazijos
I laidos abiturientė

Massachusetts valstijos gubernatorius su seimo atstovu ir jo giminėmis. Iš kairės: valstijos seimo atstovas Wlliam Glodis, prieky jo sūnus G. Glodis, pusbrolis Dainius Glodis, Massachusetts gubernatorius E. King ir pusbrolis Ilgis Glodis.

DR. GERUČIO STUDIJA

Koenigsteine, Vak. Vokietijoje, veikiančio Baltų instituto metraščio „Acta Baltica" naujausiame numeryje yra atspausdinta lietuvio diplomato dr. Alberto Geručio studija „Stalino-Hitlerio paktas ir jo padariniai Pabaltijy". Ilgesnėje studijoje apžvelgiama, kaip Sovietų Sąjunga 1939 metais susidėjo su nacionalsocialistine Vokietija ir pasidalino slaptai sutartu grobiu Rytų Europoje. Šio grobio aukomis buvo taip pat trys nepriklausomos Pabaltijo valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija. Sovietų vyriausybės užmačias Pabaltijo kraštų atžvilgiu liudija studijoj autoriaus atpasakojamas ano meto vadinamosios „Lietuvos liaudies vyriausybės" ministerio pirmininko Vinco Krėvės Mickevičiaus pasikalbėjimas su sovietų užsienio reikalų komisaru Molotovu. Pastarasis dar prieš vadinamuosius liaudies seimo rinkimus Lietuvoje, kuriais turėjo būti patvirtintas tariamai laisvanoriškas Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą, atvirai pareiškė Krėvei Mickevičiui, kad Maskva nusistačiusi prisijungti Lietuvą „pasinaudojant proga, kuri kitą kartą gali nebepasikartoti". Studijos autorius daro išvadą, kad Lietuvos įjungimas buvo įvykdytas akivaizdžiai pažeidžiant tarptautinės teisės nuostatus. Dr. Albertas Gerutis studijoje taip pat nušviečia lietuvių ir kitų pabalteičių pasipriešinimą sovietinei okupacijai, atpasakoja lietuvių Helsinkio grupės veiklą, iškeliant sovietų vykdomus tautos ir žmogaus teisių pažeidimus, atkreipia dėmesį į gausią Lietuvoje išeinančią pogrindžio spaudą. Studijoje primenamas grupės pabaltiečių 1979 metais Maskvoje paskelbtas pareiškimas, pasmerkiant Stalino ir Hitlerio slaptą suokalbį. įgalinusį pradėti antrąjį pasaulinį karą, reikalaujant panaikinti jo padarinius. „Acta Baltica" metraštyje paskelbta dr. Geručio studija yra išleista atskiru atspaudu.

DIENAI RIEDANT VAKAROP

VLADAS RAMOJUS

15

Kai netrukus iš Nebraskos valstijos į Cicero atkilo Adolfas Markelis su nuosavu automobiliu, tai mes jį gal daugiau komandavom, negu jis mus. Juk buvom tada visi viengungiai. Dar vienas ištikimas mūsų vežiotojas kurį laiką buvo Algimanto Mackaus dėdė Alfonsas Gailius, dabar jau iškeliavęs į amžinybę.

Tremtinių namai ir kaimynystėje buvę „Draugo" rūmai sudarė progos arčiau pažinti Chicagoje tuo metu gyvenusius bei dirbusius spaudos žmones: redaktorius, žurnalistus, rašytojus. Tuometiniuose Tremtinių namuose, šalia jau gerai pažįstamų rašytojų — poetų — kritikų Algimanto Mackaus, Aloyzo Barono, Mariaus Katiliškio, Česlovo Grincevičiaus, Gražinos ir Benedikto Babrauskų, pirmą kartą išgirdau savo kūrybą skaitančius Henriką Radauską, Antaną Rūką, Stasį Tamulaitį, Albiną Valentiną, Sonią Pipiraitę-Tomarienę, Petronėlę Orintaitę ir dar kai kuriuos. O kiek vėliau ir iš Australijos persikėlusį Vincą Ramoną.

Henriko Radausko ir Antano Rūko asmenybės (jie buvo liberalų sparno žmonės) man atrodė tolimos, nepasiekiamos. Prisimenu, kai kartą 1951 metų sekmadienio popietėje, iš Cicero atvažiavę ir išlipę iš Western gatvės tramvajaus prie 23 Pl., kairiąja gatvės puse ėjom Tremtinių namų link. Tuo metu kitoje tos gatvės pusėje žingsniavo trys vyrai. Ciceriškį B. Babrauską tuojau atpažinau. O kiti du buvo Henrikas Radauskas ir Antanas Rūkas. Tik vėliau sužinojau, kad jie tada žingsniavo, baigę pirmojo „Draugo" skelbto romano konkurso jury komisijos posėdį ir premiją paskyrę Jurgiui Gliaudai už romaną „Namai ant smėlio".

Dar mažai žinomo autoriaus premijos laimėjimas, dar gi, kad romano siužetas buvo visai ne lietuviškas, o internacionalinis, tada sukėlė nemažai kontraversijos, įtarinėjimų, kad tokia autoritetinga jury komisija premijavo galbūt plagijatą. Net mūsų bičiulis Adolfas Markelis neužginčijamai tvirtino, kad tuojau surasiąs kažkurio šveicaro autoriaus originalą.

Bet praėjo 30 metų, ir niekas neįrodė, kad Jurgio Gliaudos romanas „Namai ant smėlio" buvo plagijatas. Po to rašytojas J. Gliauda laimėjo dar visą eilę „Draugo" romano ir kitų premijų, o romaną „Namai ant smėlio", laiko perspektyvai susidarius ir J. Gliaudos nemažam literatūriniam derliui susikrovus, autoritetingi kritikai vertina kaip vieną gerųjų jo romanų.

Tolimą, bet už estetišką jo poeziją pamiltą Henriką Radauską gal dar porą kartų Chicagoje literatūros vakaruose girdėjau savo eiles skaitantį. Tačiau jo paties skaitymas, kaip ir daugelio kitų autorių, jų tarpe ir mano gero bičiulio Mariaus Katiliškio, didesnio įspūdžio nedarė. Po to Radauskas išvažiavo į Washingtoną. Todėl nebeteko asmeniškai susipažinti ir žodžiu kitu kaip su nepertolimu kaimynu — aukštaičiu pasikeisti. Po daugelio metų apsigyvenęs Washingtone ir Vėlinių pavakare lankydamas Ceadar Hill kapines, kuriose yra palaidotas būrys Washingtone gyvenusių lietuvių, nepamirštu poeto Henriko Radausko ir jo žmonos kapo aplankyti bei žvakutę uždegti. Pagarbos ženklan už jo amžiną poeziją, kurios tomai rikiuojasi ir mano bibliotekoje.

Tuo tarpu su H. Radausko poezijos knygų leidėju, reikliu kultūrininku Vytautu Saulium, sakyčiau, esam jau seni pažįstami, nes dar 1939 metais Panevėžyje per aviacijos šventę savo akimis mačiau, kaip tuo metu buvęs aviacijos entuziastas Vytautas Saulius tūkstantinei žiūrovų miniai pademonstravo sėkmingą šuolį su parašiutu iš lėktuvo. Anais laikais tai buvo nemažos drąsos pavyzdys.

Su rašytoju Antanu Rūku bėgantys metai kažkaip arčiau suvedė. „Dainavos" ansamblis, į kurio plunksnos talkininkų eiles buvau įjungtas apie 1952 metus, jau būriui metų praėjus koncertinėje formoje Marijos aukšt. mokyklos salėje scenon išvedė Maironio baladę „Čičinską". Ansamblio muzikinis vadovas tada buvo muziko Stasio Šimkaus sūnus Algis Šimkus, dailininkas — Viktoras Petravičius, režisierius — Antanas Rūkas. Tai, sakyčiau, avangardinės tų laikų muzikos, dailės ir teatro jėgos. Atsimenu, kaip sekdavau scenines repeticijas, kaip atvirai ir dalykiškai jų metu susipažinus kalbėdavo Antanas Rūkas, „Bubulio ir Dundulio" bei kitų veikalų autorius. Iš karto pamačiau, kad tai nėra koks „socialistų gethe" užsidaręs žmogus, o visai malonus ir sukalbamas eilės meno šakų atstovas: rašytojas, aktorius, poetas, režisierius.

Padariau pasikalbėjimą su visais trimis „Čičinsko" pastatymo vadovais. „Draugo" kultūrinio priedo redaktorius K. Bradūnas jį atspausdino pirmajam puslapy. Tad ir šiandien nežinau, ar dėl to pasikalbėjimo ar kitų poveikių išdavoje santykiai ypač su Antanu Rūku ir Viktoru Petravičium pasidarė draugiški, šilti. Antanas Rūkas man paliko didžiai šviesaus, tolerantiško žmogaus įspūdį, nors ideologiškai priklausėm visai skirtingoms grupėms.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

PLB VALDYBOS PIRMININKAS PAS BENDRUOMENININKUS

Pirmininkas inž. Vytautas Kamantas gegužės 5 — 8 dienomis lankėsi St. Petersburge pas savo motiną. Atvykimo proga vietos LB vadovybės pastangomis gegužės 7 d. 1 val. p. p. į Lietuvių klubo mažąją salę buvo sukviesta būrelis bendruomenininkų, kuriems svečias padarė įvairiais lietuviškos veiklos reikalais išsamų pranešimą. Pasigesta tik gausesnio žmonių skaičiaus, nes tokių veikėjų pasirodymai kolonijoje reti ir jų pasiklausyti daug kam pravartu.

Pirmiausia kalbėtojas padėkojo už argentiniečių menininkų priėmimą ir Vasario 16 gimnazijos rėmimą. Pranešimą pradėjo, pareikšdamas, kad, kur mes bebūtumėm, esame tos pačios lietuvių tautos vaikai. Akcentavo LB visuotinumą, kurios darbai — išlaikyti lietuvybę ir siekti Lietuvai nepriklausomybės. Trumpai tariant, Bendruomenė apimanti visas gyvenimo sritis. Paryškino ir lietuvių solidarumo reikšmę. Tokiomis mintimis esą vadovaujasi PLB valdyba.

Smulkiau papasakojo, kas darosi už Amerikos ribų. Išvardino 18 pasaulio kraštų, su kuriais palaikomi glaudūs ryšiai PLB valdybos narių apsilankymais, pasiuntimu mokytojų, sujungiant juos su kitais darbais, menininkų išvykomis, atstovais į tarptautinius rašytojų klubus ir pan. Lietuvos reikalo kėlime didelį darbą atliekąs Informacijos centras, vadovaujamas kun. K. Pūgevičiaus. Papasakojo apie jo sėkmingus pasireiškimus šįmet Australijoje. Atvykstą ir kitų kraštų LB ir LJS vadovai bei darbuotojai, su kuriais taipgi turimi pasitarimai.

Išsamiai supažindino su ateinančiais metais įvykstančiomis Chicagoje Pasaulio Lietuvių dienomis, kuriose bus:

VI-sis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas (aukščiausia išeivijos instituciją, nustatanti veiklos linkmę); V-tojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso pradžia; VI-toji JAV ir Kanados Dainų šventė; II-sios Pasaulio Lietuvių sporto žaidynės; "I Lituani opera" ir kultūriniai renginiai. Išvardino visų suminėtų sričių vadovus. Ragino ruoštis į jas, dalyvauti ir remti.

Tolimesniame žodyje kalbėjo Lituanistikos katedros steigimo reikalu Illinois universitete Chicagoje, su kuriuo jau pasirašyta sutartis. Painformavo, kas šiuo reikalu lig šiol atlikta, ir padalino klausytojams informacinę sąlanką ryšium su Lituanistikos katedra Illinois universitete Chicagoje. Supažindino klausytojus su JAV LB 30-čio minėjimu Detroite, kuriame jis dalyvavo ir kalbėjo. Pasisakė dėl įvyksiančių JAV LB balsavimų, ragindamas gausiai juose dalyvauti. Papasakojo dar apie įvykusį Lietuvių Fondo suvažiavimą Chicagoje ir apie LF bendrai, jau kaupiantį trečią milijoną. Palietė pogrindžio spaudą, kurioje atsispindi kovojančios tautos veidas, ir rodė PLB perspausdintus leidinius. Pasisakė taipgi apie bendravimą su kitataučiais. Nušvietė PLB pastangas dėl lietuviškų pamaldų Seinų katedroje. Šis įvairus pranešimas užtruko virš 1 val. laiko ir buvo su įdomumu išklausytas. Po to klausytojai pateikė eilę klausimų į kuriuos kalbėtojas visiems išsamiai atsakė.

Inž. V. Kamantas, atvykęs pas savo motiną, kaip visada, šiuo metu aplankė kai kuriuos vadovaujančius LB veikėjus, pasidalindamas su jais bendruomeninės veiklos informacijomis.

Po paskaitos į ją atsilankiusieji buvo pakviesti drauge su svečiu pas Ireną ir Mečį Šilkaičius priėmimui. Ten atsilankė tik dalis buvusių pranešime. Visi buvo pavaišinti. Vakare pas Angelę ir Albiną Karnius su svečiu vėl susirinko apie 20 bendruomenininkų, kur šeimininkų visi buvo šiltai priimti ir prie kavos puoduko gerokai išsikalbėjo įvairiais, visiems rūpimais, lietuviškais reikalais. Kadangi PLB valdybos pirmininkas V. Kamantas yra aplankęs eilę pasaulio kraštų, tai iš tenykščių lietuvių kolonijų veiklos turėjo daug ką įdomaus papasakoti, kuo jis maloniai su visais ir pasidalino. Už patirtas oficialaus pranešimo metu ir privačiai iš jo informacijas visi dalyviai šiam nepailstamam darbuotojui liko giliai dėkingi.

K. Gmž.

St. Petersburge sukūrę lietuvišką šeimą dr. R. Degėsys ir Rūta Bobelytė su tėvais ir močiute. Iš kairės: dr. Danielius Degėsys su žmona, jaunosios močiutė Alena Devenienė, jaunieji dr. R. ir R. Degėsiai, dr. Kazys ir Dalia Bobeliai.

BOSTONO ŽINIOS

Kardinolo laiškas lietuviams

Bostono arkivyskupijos kardinolas Humberto Medeiros atsiuntė laišką lietuviams, kuriame su pasigėrėjimu ir džiaugsmu rašo, kaip lietuviai per šimtus metų buvo ištikimi Kristui, jo bažnyčiai ir Švenčiausiajai Marijai. Ypatingu būdu lietuviai laiką Mariją savo širdyse ir namuose.

Toliau rašo apie Aušros Vartus Vilniuje, kaip ten žmonės gausiai lankosi ir meldžiasi, apie Šiluvos Mariją, kuri 1608 metais pasirodžiusi vaikučiams. Todėl nenuostabu, kad popiežius Lietuvą pavadino Marijos Žeme. Taip pat rašo apie Nijolę Sadūnaitę, Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką ir t.t.

"My dear Lithuanian people, you have a beautiful tradition of loyalty and devotion to Christ and His Mother. You have heroic, modern day witnesses to the faith",

Esą, Lietuvos vyskupai rengia šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimą, o Amerikoje ir Kanadoje lietuviai šiuos metus paskelbę lietuviškos parapijos metais.

Visame laiške kardinolas džiaugiasi lietuvių meile ir ištikimybe Kristui, Bažnyčiai ir Marijai ir laimina lietuvius būti tokiais ir toliau.

Laikraščiai pasisako

Vyskupijos laikraštyje "The Pilot" balandžio 9 d. laiškų skyriuje "Kankinys kunigas" F.S. iš South Bostono giria laikraštį už aprašymą nukankinto kunigo Virgilijaus Jaugelio Lietuvoje. Jo kapas Kybartuose virtęs koplytele.

Laikraštyje "Daily News" 1982 m. kovo 25 d. Bill Reel parašė ilgą straipsnį "Of bishops, bombs & Bolsheviks". Jis rašo, kad „Bishops are the first to surender when ateist threaten the world". Toliau aprašo visą eilę Amerikos vyskupų, kurie pasisako prieš Amerikos ginklavimąsi. Ypatingai tai akcentavę New Jersey vyskupai. Bet ne visi Amerikos vyskupai taip galvoja ir kalba. Štai Connecticut 5 vyskupai išleidę specialų raportą, kuriame esąs raginimas, jog negalime leisti, kad piktybinė marksizmo - leninizmo doktrina plėstųsi per visą pasaulį. Visi žmonės, kurie tiki Dievą, turi moralinę pareigą aktyviai kovoti su bedieviškuoju komunizmu. Toliau rašo apie perekiojimus tikinčiųjų, tardymus, areštus, kankinimus ir kalinimus žmonių Rusijoj, Armenijoj, Gudijoj, Gruzijoj, Ukrainoj, Turkestane, Mongolijoj, Estijoj, Latvijoj, Lietuvoj, Albanijoj, Bulgarijoj, Kroatijoj, Slovėnijoj, Jugoslavijoj, Lenkijoj, Rumunijoj, Čekoslovakijoj, Šiaurės Korėjoj, Vengrijoj, Rytų Vokietijoj, Kinijoj, Tibete, Šiaurės Vietname, Kuboj, Kambodijoj, Pietų Vietname, Laose ir Afganistane.

Iš nežinomo laikraščio ar žurnalo

Viena moteris atsiuntė laikraščio ar žurnalo iškarpą, kuriame yra straipsnis "Tiny Lithuanian Tribe Loyal to Ancient King".

Trakai, Lithuania (Reuters). Išlikę turkai — karaimai, esanti maža turkų gentis, kuri beveik garbinanti Lietuvos karalių. Jie buvę atgabenti čia maždaug prieš 600 metų. Šie Trakų karaimai laiką pasikabinę Lietuvos karaliaus Vytauto paveikslus ir net meldžiasi prie jo.

Trakų pilis esanti pastatyta prieš apsigynimą nuo Teutonų kartų. Trakuose gyvena apie 4000 žmonių. Trakai esą netoli sostinės Vilniaus. Šie karaimai turį savo šventnamį, kurį jie vadina (synagogue) Kinsa. Tai vienintelė jų mokykla visoj dabartinėje Sovietų Sąjungoj. Si sekta nesanti žydai, jų religija esanti paremta žydų biblija.

Apie Vytautą jie kalbą, kad jis buvęs labai geras ir jo atvežtieji totoriai buvę net jo garbės sargybiniais.

RENGINIAI

Baisiojo birželio minėjimas vyks birželio 12 d., šeštadienį. 6 val. vakaro Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone pamaldos už žuvusius ar nukankintus lietuvius. Po pamaldų salėje po bažnyčia tolimesnis minėjimas. Rengia Jono Vanagaičio šaulių kuopa.

So. Bostono lietuvių piliečių d-jos iškilmingas banketas su menine programa, kurią atliks solistė Daiva Mongirdaitė — Richardson, akomp. Saulius Cibas. Vyks birželio 13 d. Be to, kalbės dr. Kazys Eringis neseniai pasitraukęs iš Lietuvos. Bus vaišės ir šokiai.

Tautos šventės minėjimas įvyks rugsėjo 12 d. So. Bostono lietuvių piliečių d-jos salėje. Rengia Jono Vanagaičio šaulių kuopa.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 17 d. So. Bostono lietuvių piliečių d-jos salėj.

Kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 21 d. So. Bostono lietuvių piliečių d-jossalėj. Rengia Jono Vanagaičio šaulių kuopa.

Minkų radijo valandėlės gegužinė — piknikas įvyks rugpiūčio 8 d. Romuvos Parke, Brooklyne.

JONAS PUZINAS

PETRAS AVIŽONIS

Profesorius medicinos daktaras

(1875 - 1939)

Jo visuomeninė, kultūrinė ir mokslinė veikla

Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla 1979. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Didelio formato, 220 pusl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $12.85. Illinois gyventojai dar prideda 72 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. 60629

LIETUVIŲ TAUTOS PRAEITIS

Istorijos ir gretimųjų sričių neperiodinis leidinys

Tomas IV / knyga ¾ (15-16)

JUOZAS JAKŠTAS, PH. D. redaktorius

J. A. RAČKAUSKAS, PH. D. viceredaktorius

Išleido Lietuvių Istorijos Draugija 1980 m. Didelio formato, 416 pusl. Kaina su persiuntimu *$16.35*

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

Illinois gyv. dar prideda 90¢ valstijos mokesčio.

VINCAS LIULEVIČIUS

IŠEIVIJOS VAIDMUO

Nepriklausomos Lietuvos Atkūrimo darbe

IŠ PRATARMĖS: "Žiūrėkite, ką anų laikų lietuviai išeiviai padarė! Ar mes užtenkamai dedame pastangų, kad Lietuva vėl būtų atkurta! Juk ir mūsų darbus ateityje skaičiuos, kaip ir mes skaičiuojame anų!"

Leidinys yra suskirstytas į keturias dalis: Išeivija Lietuvos garsinimo darbe. Išeivijos politinė veikla Lietuvos labui. Išeivijos kultūrinė parama Lietuvai. Išeivijos ekonominė paramai Lietuvai.

Knyga kruopščiai paruošta, lengvai ir su įdomumu skaitoma.

Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba su Lietuvių Fondo parama 1981 m., didelio formato, 400 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu $14.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street

Chicago, IL 60629

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

● RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

AMBER

The Golden Gem of the Ages

By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL—VAŽNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl., kieti viršeliai. Graži dovana kiekvienai progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu $28.10. Illinois gyventojai dar prideda $1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED ADS

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. trims mėn. arba savaitėms Union Pier, Mich., vasarvietėje 2 butai po 2mieg. kamb. ir virtuvė; viršuj 5 kamb. (4 mieg. ir virtuvė). Kaina pagal susitarimą. Skambint — Chicago tel. 312—737-2847

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel — RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4239 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

3801 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Telef. GA 4-8654

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien "Drauge"

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2366

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Brighton Parke. $39,500. Savininko paskola.

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Įrengtas sklepas. 72-ra ir Campbell. $39,000.

6 BUTŲ MŪRINIS. 4 maš. mūr. garažas. $17,000.00. pajamų. Arti 64-os ir Kedzie Ave.

2 SKLYPAI ARTI VANDENS. Hot Springs Village.

Skambint 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

ĮSIGYKITE DABAR

DAINOS, MUZIKA IR GĖLĖS

Pranas Lembertas

Plokštelėje dalyvaujantys kompozitoriai: J. Gaidelis, G. Gudauskienė, St. Gailevičius, O. Metrikienė ir St. Graužinis. Dainų žodžiai P. Lemberto, kurias išpildo žinomi solistai ir įvairūs chorai. Plokštelę išleido "Gintaras", Hollywood, California, Lemberto 15 m. mirties sukakčiai prisiminti.

Kaina su persiuntimu $8.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE. 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Illinojaus gyventojai prideda $1.50 valstijos mokesčio.

JONAS PUZINAS

PETRAS AVIŽONIS

Profesorius medicinos daktaras

(1875 - 1939)

Jo visuomeninė, kultūrinė ir mokslinė veikla

Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla 1979. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Didelio formato, 220 pusl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $12.85. Illinois gyventojai dar prideda 72 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. 60629

Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių kursų užbaigimas. Prieky — J. Matulaitienė, kursų vadovė, ir prof. dr. Juozas Eretas. Nuotr. M. Šmitienės

JAV LB antrojo visuotinio suvažiavimo rezoliucijos

JAV Lietuvių Bendruomenės antrasis visuotinis suvažiavimas, įvykęs 1982 m. balandžio 17 ir 18 dienomis Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre, Detroito priemiestyje Southfield, Mich., išklausęs pranešimus ir diskusijas, priėjo prie šių išvadų:

1. Pavergtos lietuvių tautos vieši pareiškimai, pogrindžio leidiniai, kovotojų heroizmas, tikinčiųjų visuomenės ir dvasiškijos atsisakymas pasiduoti okupanto užmačioms liudija nepalaužiamą tautos ryžtą.

JAV Lietuvių Bendruomenei šie reiškiniai yra nuolatinė paskata intensyvinti savo pastangas padėti pavergtai Lietuvai, informuojant Vakarų pasaulį apie jai daromas skriaudas ir formuojant viešąją pasaulio nuomonę už lietuvių tautos laisvės kovą.

2. Lietuvos atstovybė Washingtone yra laisvos nepriklausomos Lietuvos valstybės simbolis laisvajame pasaulyje ir kaip toks yra mums brangus.

Suvažiavimas ragina visą lietuviškąją visuomenę savo materialine parama padėti pasiuntinybės rūmų restauravimą įvykdyti.

3. Lietuvos nepriklausomybės minėjimai yra kiekvieno lietuvio šventė. JAV LB apylinkės privalo sekti, kad minėjimų turinys ir apimtis būtų uždegantys ir atnaujinantys kiekvieno ryžtą dar labiau kovoti už lietuvių tautos laisvę ir valstybinę nepriklausomybę ir kad būtų sudarytos sąlygos kiekvienam ta proga aukoti pagal savo apsisprendimą.

4. Švietimas yra pagrindas lietuvybei svetur išlaikyti. Kad lietuviškose mokyklose mokinių skaičius padidėtų, reikia kreiptis į šeimas, turinčias mokyklinio amžiaus vaikus, skatinant tėvus siųsti vaikus į lietuviškąsias šeštadienines mokyklas. Visa visuomenė yra prašoma šias pastangas remti.

5. JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos pravedamo vyresnio amžiaus lietuvių surašymo duomenys rodo, kad daugelis to amžiaus lietuvių pageidautų gyventi tarp savųjų, nes gilesnėje senatvėje jiems bus reikalinga visokia priežiūra ir parama. Suvažiavimas pritaria lietuviškų sodybų organizavimui.

6. Lietuviškosios parapijos yra lietuviškosios veiklos židiniai. Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama į jas jungtis, aktyviai dalyvauti jų veikloje bei jas stiprinti.

7. Lietuvių išeivijos spauda — knygos, žurnalai, laikraščiai — yra mūsų tautinės gyvybės liudininkas ir maitintojas. Suvažiavimas skatina ir toliau skelbti spaudos platinimo mėnesį ir kiekvienoje vietoje organizuoti knygų, žurnalų bei laikraščių platintojus.

8. Suvažiavimas pritaria Lituanistikos katedros įsteigimui Illinois universitete Chicagoje ir prašo visų lietuvių įgyvendinti.

9. Dabartinės Lietuvių Enciklopedijos papildomo tomo prenumeratorių skaičius yra nepakankamas. Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama gausiai papildomąjį tomą prenumeruoti, kad jo išleidimas būtų įmanomas.

10. Suvažiavimas pritaria siūlymui įvesti fizinį auklėjimą į lituanistines mokyklas, kadangi jaunosios kartos fizinis lavinimasis yra neatskiriama visuotinio auklėjimo dalis. Šio plano įgyvendinimui prašoma, kad JAV LB Švietimo taryba tartųsi su ŠALFASS vadovybe.

11. Suvažiavimas dėkoja Lietuvių Fondo vadovybei už sėkmingą kapitalo telkimą ir skatina JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkes ir toliau talkinti ir remti Lietuvių Fondo pastangas.

12. Suvažiavimas pritaria JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdubos pastangoms siekiant bendradarbiavimo su laisvinimo veiksniais ir su kitomis lietuviškomis patriotinėmis organizacijomis.

13. JAV Senato narys Jesse Helms (R. — N. C.) JAV Senatui pateikė rezoliuciją S. J. 172, pagal kurią JAV prezidentas kasmet birželio 14 d. skelbtų Baltų laisvės diena. Tokio pat turinio rezoliuciją, H. J. Res. 386, JAV Atstovų Rūmams pateikė Kongreso narys Henry J. Hyde (R. — IL.). Jungtinė rezoliucija turėtų įstatyminę galią. Patvirtinta Senate ir Atstovų rūmuose, ji taptų šalies įstatymu. Norint ją patvirtinti reikalinga 35 rėmėjų JAV Senate ir 218 JAV Atstovų Rūmuose. Iki šiol 17 senatorių ir 60 kongresmanų sutiko šią rezoliuciją remti. Suvažiavimas ragina visus Amerikos lietuvius laiškais, telegramomis ir kitais būdais įtaigoti savo gyvenamosios apylinkės Kongreso narius tapti šios rezoliucijos rėmėjais.

14. 1983 m. birželio 25 — liepos 4 dienos Chicagoje yra ruošiamos Antrosios Pasaulio Lietuvių dienos, kurių apimtyje įvyks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeštasis seimas, Pasaulio Lietuvių penktasis Jaunimo kongresas, Antrosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės, JAV ir Kanados Lietuvių šeštoji Dainų šventė, Amilcare Ponchielli opera "I Lituani" ir kiti kultūrinio bei visuomeninio pobūdžio renginiai. Pirmą kartą pokario lietuvių išeivijos istorijoje vienu metu ir tame pačiame mieste ruošiama tiek daug masinių renginių. Į šią didingą lietuviškosios išeivijos gyvavimo manifestaciją suvažiuos tūkstančiai lietuvių iš visos Šiaurės Amerikos, Europos, Australijos ir Pietų Amerikos. PLB Seimas rinksis spręsti lietuviškosios išeivijos ateities uždavinius ir nustatys ateities gaires. PLJ Kongresas pradės savo keturias savaites apimančią programą, buriančią būsimąsias lietuviškojo gyvenimo vadovų gretas. Sporto žaidynės skatins tarpusavio bendradarbiavimą per sveiką konkurenciją lietuviškoje aplinkoje. Dainų šventė skiepys meilę lietuviškajai dainai, drauge skatindama jos puoselėjimą išeivijoje. Opera "I Lituani" (lietuvių kalba) Chicagos lietuvių operos kolektyvas dar kartą išves pasaulinio garso kompozitoriaus kūrybą į JAV kultūrinį gyvenimą.

Į Pasaulio Lietuvių dienų ruošą jungiasi įvairių amžių ir patirties darbuotojai. JAV Lietuvių Bendruomenė jiems linki sėkmės, užtikrina savo visokeriopą paramą ir kviečia visus JAV ir kituose kraštuose gyvenančius lietuvius ateiti į talką gausiomis aukomis ir ruoštis vykti į šį pasaulinio masto lietuvių festivalį.

Rezoliucijų komisija:

pirm. Milda Lenkauskienė

nariai — Stasys Baras
dr. Adolfas Damušis
Antanas Juodvalkis
dr. Juozas Kriaučiūnas
Kazys Laukaitis

12% BEDARBIŲ

Chicagoje bedarbių skaičius pasiekė 12%, net 2.5% daugiau, negu visose JAV-se 1981 m. Chicagoje vidutiniškai buvo 162,000 bedarbių iš 1,351,000 čia dirbančių.

PRIEŠ NUSIKALTIMUS

Prie Illinois prokuroro įstaigos sudarytas naujas vienetas — tirti ir teismui perduoti nusikalstančius įstaigų tarnautojus. To vieneto vadovu paskirtas J. M. Claps.

Lietuviai esame visi — Lietuvių Fonde ar esi?

2422 WEST MARQUETTE RD.
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U.S.A.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1982 balandžio mėn. įnašai.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, po: pavardė - įamžintojas, pad. — padidino, įm. — įmokėjo, suma po pavardės — įnašų iš viso, įgal. — įgaliotinis, atst. — atstovas.

3x	$10.00	Gunas Peter J. Sr. $140.00, Tamašauskas Juozas $635.00, Valinskas Stasys ir Vera $220.00
1	$20.00	Biliūnas Vytautas, atm. įn. pad. Mickienė Meilė $245.00.
6	$25.00	Leougoud Edward $5,100.10, Sandargas Jonas, atm. įn. pad. Lenkauskas Edv. MD. ir M. $1,025.00, Smilga Aleksas $200.00, Rukšėnienė atm. įn.: Baras Stasys J. įm. dr. Biskis Birutė, $25,00 Valiuškis Antanas, dr. ir Konstancija $1,050.00, Variakojis Daina $160.00
1	$29.00	Ivaška Paul ir Joanna $179.00.
1	$50.00	Baltušis Stasys ir Anastasia $350.00.
1	$60.00	JAV LB Waukegano Apyl. įamžino Sinsiną Joną įm. ižd. Kavaliūnienė Aldona $3,220.00.
1	$55.00	Dirda L.A. M.D. $400.00.
1	$65.00	Jakubonis Jurgis, atm. įn. pad. Jakubonienė Stasė $300.00.
1	$75.00	Staniulis Česlovas ir Adelė $200.00.
2	$80.00	Daukšaitė Rožytė: Sabalis Anthony J., $80.00, Gedgaudas M. E. ir Violeta $300.00.
24	$100.00	Andriūnas Feliksas $200.00, Almenas Kazys Kęstutis dr. ir Marija $300.00, Bataitis Jonas $100.00, Blinstrubas Arūnas ir Birutė $100.00, Bradūnienė Kazė $100.00, Čeliauskas Justinas ats. ir įm. Rūgytė Alicija $100.00, Jagomastas Enzys, spaustuvininkas, knygų ir laikraščių leidėjas bei Jankus Martynas, Mažosios Lietuvos Patriarkas, atm. įn.: Normantas Jonas, dipl. ekonomistas, Australia $100.00, Jurjonas Stanley D. $100.00, Kerpė Stefania $100.00, Kindurys Alfonsas ir Ona $2,300.00, Liorentas Algirdas, Sibiro kankinys, atm. įn.: Liorentas Jonas, $800.00, Liutermoza Albertas, plk. atm. įn. pad. Liutermozienė Ona $1,100.00, Marin Josephine $100.00, Masionis Antanas ir Masionienė Aleksandra $400.00, Morkūnas Mykolas $100.00, Petrutis Petras $100.00, Prižgintas V. ir šeima $1,800.00, Pučius Mečys $400.00, Račkauskas Antanas, kun. $1,225.00, Sakadolskis Romas ir Emilija $100.00, Stankus-Saulaitis Algirdas ir Marija $100.00, Stočkutė Stasė $100.00, Tamkutonis Gerald C. im. Continental Bank $200.00, Tauras Vytautas, M.D. ir Aldona $2,800.00.
1	$116.00	Vaisiūnas Julius Pipiraitė, atm. įn.: Vaisiūnas Julius, Venezuela $116.00.
1	$150.00	Bardauskas Joseph ir Stella $150.00.
1	$175.00	Valantinas Povilas (miręs) ir Kazė, įm. ir ats. įgal. Kutkus Vytautas 16 asm. aukas $325.00.
1	$200.00	Varnelis Apolinaras ir Jadvyga $1,200.00.
1	$206.00	Guntulis Antanina, atm. įn. įm. ir ats. Guntulis Justinas, vyras, 22 asm. aukas $306.00
1	$300.00	Karklys Juozas ir Elvyra (mirusi) $400.00.
1	$413.39	Šimkus Stasys, V. Vokietija $3,641.66.
3	$500.00	X $1,000.00, Garbenienė Eleonora: Garbenis Vladas $500.00, Valentinas Juozas, atm. įn. įm. ir atst. 30 asm. aukas Valentinaitė Danguolė $500.00.
1	$537.21	Vaisiūnienė-Kairytė Aleksandra, atm. įn.: Vaisiūnas Julius $537.21.
1	$1,000.00	Gudelis Peter, V. Vokietija $1,000.00.
1	$2,000.00	Abraitis Jonas, atm. įn., Abraitienė-Montvilaitė Ona; Kemėšis Balys, atm. įn., Kemėšienė-Žukauskaitė Bronė: Abraitis Jonas ir Abraitienė Kemėšytė Irena $2,000.00.
1	$92,379.46	Zabulionis Napoleonas ir Janina, atm. įn. test. palikimas, Canada $93,379.46.
56		iš viso 56 $102,071.06.

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1982.V.1 pasiekė $2,274,906.41. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą $921,585.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1982.V.1. palikimais gauta $536,437.63.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT,
TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION,
2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629"

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvybės išlaikymas.

Mylimai Žmonai ir Motinai

A. † A.

PETRONĖLEI BARKAUSKIENEI

Viešpaties ramybėn iškeliavus, gilaus liūdesio prislėgtus vyrą CIPRIJONĄ, dukteris ALDONĄ, ROMĄ ir ANGELĘ, bei jų šeimas, šią sunkiai pakeliamą valandą širdingai užjaučiame ir guodžiame.

LAIMUTĖ IR ALGIRDAS STEPAIČIAI
GRAŽINA IR LEE HERZOGAI
KATRINA IR MARIUS SODONIAI

Dukrai

A. † A. IRENAI mirus,

narę Bronę Morienę skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia

LDK BIRUTĖS DRAUGIJOS
CHICAGOS CENTRINIS SKYRIUS

A. † A. KRISTINAI MIČIŪNAITEI

per anksti amžinybėn iškeliavus, Tėvams ir broliui Dariui reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

ROBERTAS IR MILDA ARLAUSKAI

Brangiai motinai

A. † A. E. ŽUKIENEI Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukrą dr. Eleną Milienę ir jos šeimą.

GEDAS IR ALDONA GRINIAI

Mylimai Mamytei

A. † A.

Salomėjai Sodeikaitei-Petravičienei

mirus, mūsų brangius prietelius Jurbarkiečius ZITĄ ir BENĄ DAPKUS ir jų šeimą bei visus kitus artimuosius giliai užjaučiame, liūdėdami kartu.

VLADA IR BRONIUS ŽEMLIAUSKAI
Spring Hill, Florida

Lietuvos Dukterų draugijos narei

A. † A. Irenai Petrutienei mirus,

liūdinčią motiną, Lietuvos Dukterų draugijos Rockfordo skyr. uolę valdybos narę BRONĘ MORIENĘ ir skausmo prislėgtus velionės DUKRĄ ir SŪNŲ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai skausmo valandoje užjaučia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS
CENTRO VALDYBA

A. † A.

KRISTINAI MIČIŪNAITEI mirus, broliui Dariui, buv. J.A.S. Centro Valdybos nariui ir Tėveliams nuoširdžią užuojautą reiškia

JAUNŲJŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS
CENTRO VALDYBA

BRANGIAI MAMYTEI

A. † A.

E. ŽUKIENEI Lietuvoje mirus,

jos dukrai DR. ELENAI MILIENEI ir jos ŠEIMAI reiškiame giliausią užuojautą.

JONAS IR JONĖ VALAIČIAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STRTET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Poetas Bernardas Brazdžionis** skaitys savo kūrybą šį sekmadienį Ateitininkų šeimos šventėje, kuri prasideda 11 val. r. Ateitininkų namuose. Lemonte.

× **Sol. Ona Pliuškonienė,** Philadelphia, Pa., buvo atvykusi į Chicagą ir ta proga aplankė "Draugą", įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą. Solistė buvo apsistojusi pas savo gimines Aldoną ir Antaną Motūzus. Prieš kelerius metus sol. O. Pliuškonienė buvo pakviesta ir dainavo "Draugo" koncerte, kuris klausytojų buvo šiltai sutiktas.

× **Juozas Kapačinskas** (antrakaimietis), Gailė ir Indrė Antanaitytės skaitys ištraukas iš rašytojo Jono Avyžiaus kūrybos, apie kurią kalbės Algirdas T. Antanaitis šį sekmadienį, gegužės 30 d. Sophie Barcus šeimos radijo programoje (banga 1490 AM), prasidedančioje 8:30 val. ryto.

× **Birutė Čiurlionienė-Varnienė ir Valentinas Varnas,** Skautų Brolijos darbuotojas, atvyksta iš Los Angeles į Chicagą dalyvauti "Aušros" gimnazijos mokytojų ir mokinių suvažiavime šį savaitgalį. V. Varnas susitiks ir su skautų vadovais bei darbuotojais. B. ir V. Varnai apsistos pas Raimundą Rimkų, Western Springs, Ill. (tel. 246-1938).

× **Šeštoje Dainų šventėje,** su kuria bus užbaigtos II-sios Pasaulio Lietuvių dienos 1983 m. liepos 3 d. Chicagoje, mišriam chorui pasikeisdami diriguos Alf. Mikulskis, A. Jurgutis, V. Verikaitis, J. Govedas, moterų chorui — D. Viskontienė, jaunių chorui — F. Strolia, vyrų chorui — Alf. Gečas.

× **Aleksas Smilga,** Petras Duda, Chicago, Ill., čikagiškiai, Judita M. Byrne, Midlothian, Va., įvairiomis progomis atsiuntė po 5 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Religinis Pradas Maironio kūryboje.** Paruošė Alfonsas Šešplaukis. Atspaudas iš L. K. M. Akademijos metraščio III tomo. Tinkamas šaltinis nagrinėjant Maironio kūrybą. Knyga gaunama "Draugo" adm. Kaina su persiuntimu 2.95 dol. (pr.).

× **A. a. Liudo Stašaičio,** mirusio prieš metus, paminklo šventinimas bus gegužės 31 d., pirmadienį — kapų dieną, 12 val. Šv. Kazimiero liet. kapinėse, sekcija 70, blokas 40. Draugus ir pažįstamus prašome dalyvauti.

Žmona Marija ir dukterys su šeimomis

(pr.).

× **Vėsesniam klimate,** mylia nuo Fox Lake, netoli Wisconsin sienos, puikioje gamtos apylinkėje parduodama 1 miegamojo "condominium". Visi baldai ir kiti įrengimai. Parkas, miškas, ežeras, marina laiveliams, golfo laukai, teniso aikštės ir geras baseinas. Kaina labai prieinama. Skambinti nuo 9 val. r. iki 5 val. popiet telef. **925-2787.** (sk.).

× **St. Petersburgas, Sunny Hills — Floridoje,** aplankysime ir pasisvečiuosime 10 dienų, birželio 4-14 d. d. Kelionę ruošia **Marius Kiela, tel. 737-1717.**

(sk.).

× **Ar jūsų bankas ar taupymo bendrovė moka jums 8% už taupomąją sąskaitą — (Passbook)? Jei ne — kreipkitės į Lietuvių Fondo Fed. Kredito kooperatyvą.** (sk.).

× **Lietuvių Karių Veteranų sąjungos** "Ramovės" Chicagos skyriaus nariai mirusių pagerbimo dieną, gegužės 31, pirmadienį, 9 val. ryto renkasi Šv. Kazimiero kapinėse prie koplyčios pastato, iš kur, vadovaujant ramovėnams V. Valkavickui ir J. Bagdžiui, organizuotai bus lankomi mirusių skyriaus narių kapai. Kviečiami visi skyriaus nariai - ramovėnai dalyvauti.

× **Poetas Bernardas Brazdžionis** skaitys paskaitą apie Maironį ir jo kūrybą šį penktadienį, 8 val. vak. Poezijos dienose, Jaunimo centro kavinėje, Chicagoj, minint Maironio 120 metų gimimo ir 50 metų mirties sukaktis. Maironinę meninę programą atliks aktorė ir solistė Elena Blandytė, jai akompanuos Darius Polikaitis.

× **Prof. dr. Aleksandras Štromas** šį vakarą, 8 val. Jaunimo centro kavinėj nagrinės padėtį Lenkijoje ir svarstys temą: ką galima iš Lenkijos įvykių išmokti? Prelegentas yra plačiai apkeliavęs pasaulį, šį trimestrą dėsto politinius mokslus Chicagos universitete, gerai ir asmeniškai pažįsta opozicinio judėjimo sovietų imperijoje dalyvius ir apie šias problemas kalbėdamas visuomet įneša plačiau nežinomų faktų bei šviežių vertinimų. Todėl jo paskaita žada būti ir pamokanti, ir provokatyvi. Kviečia santariečiai - šviesiečiai.

× **Gen. Teodoro Daukanto jūrų šaulių** kuopos nariai šiais metais mirusių prisiminimo dienomis gegužės 30 d ., sekmadienį, su vėliava dalyvaus Tautinėse kapinėse rengiamose iškilmėse, gegužės 31 d., pirmadienį, Šv. Kazimiero kapinėse pamaldose ir lankys savo mirusių narių kapus. Abi dienas kuopos nariai 10:30 val. ryto renkasi prie kapinių koplyčios pastato. Turintieji uniformas dalyvauja su išeiginėmis uniformomis.

× **LFB poilsio - studijų savaitei** Dainavoje rūpestingai ruošiamasi, telkiant paskaitininkus ir organizuojant renginius. Savaitė prasidės liepos 25 d. 2 val. p. p. ir baigsis rugpiūčio 1 d. 9 val. r. Savaitės pradžioje vyks "LKB Kronikos" 10-čio minėjimas, o savaitės pabaigoje LFB kūrėjų vakaras. Savaitė bus baigta Maironio minėjimo akademija ir koncertu.

× **Po 2 dol. atsiuntė:** Ona Orlovas, Mykolas Dobravolskis, Antanina Šalčius, Pranas Jančauskas ir K. A. Keblys. Labai ačiū.

× **Mirusiųjų prisiminimo iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse** įvyks pirmadienį, gegužės 31 dieną, prie Steigėjų paminklo, tuojau po Mišių. Susikaupimo programoje dvasiškio maldos, pasauliečio žodis, padėjimas vainiko mirusiųjų pagerbimui ir giesmės. Susikaupimo iškilmėse dalyvauja visuomenė ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė garbės sargyboje. Bendruomenės pasauliečių komitetas ir sklypų savininkų draugija kviečia visus dalyvauti mūsų mirusiųjų prisiminimo iškilmėse. (pr.).

× **"Aušros" gimnazijos mokytojų ir mokinių** suvažiavimas prasidės gegužės 28 d. dalyvių registracija nuo 5 val. vak. Jaunimo centro mažojoj salėj. Parodos atidarymas bus 6:30 val. Čiurlionio galerijoje. Gegužės 29 d. vėliau atvykusių registracija ir parodos apžiūrėjimas Čiurlionio galerijoje nuo 12 iki 5 val. vak. Banketas 7 val. Jaunimo centro salėje. Gegužės 30 d. evangelikų - liuteronų pamaldos 10 val. Tėviškės par. bažnyčioje. Pamaldos Jėzuitų koplyčioje 12 val., o po to iškilmės prie paminklo ir akademija salėje. Informaciją teikia Aldona Mažeikienė, tel. 779-5533.

× **Cicero gyventojai** deda pastangas vieną savo miesto gatvę pavadinti arkiv. P. Marcinkaus vardu.

× **"Elta Press",** itališkai leidžiamas informacinis biuletenis, Nr. 1-2, pasiekė redakciją. Šiame numeryje duodama plati informacija apie ilgai persekiotą ir tik porą metų kunigu buvusį ir jaunystėje mirusį kun. Virgilijų Jaugelį, apie nužudytą kun. Leoną Mažeiką, persekiojimus ok. Lietuvoje ir Estijoje. Panaudota daugiausia LKB Kronikos ir paminėta dešimt metų sukaktis, kai "Kronika" slaptai leidžiama. Redaguoja prel. V. Mincevičius, finansuoja Tautos Fondas New Yorke.

× **Kun. Kazimieras Pataliavičius,** salezietis, gyvenąs Ispanijoje ir vedąs radijo valandą per Madrido radiją į ok. Lietuvą, norėtų įsigyti "Lietuvių Enciklopediją", išleistą JAV-se. Kas galėtų parduoti ar žinotų apie tai, galėtų pranešti jam adresu: Rev. K. Patalavičius, Ronda de Atocha 27, Madrid 5, Spain.

× **Dr. Stasys Jankus,** Golconda, Ill., dr. K. Rimkus, Chicago, Ill., V. Stankus, Madison, Wisc., atvyko į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnes sumas.

× **Švč. M. Marijos Gimimo** par. mokyklos Motinų klubo vardu nuoširdžiai dėkoju Jums už paramą, informuojant visuomenę apie mūsų organizacijos bei mokyklos veiklą 1981-1982 mokslo metais. Priimkite kuklią 25 dol. auką. Pasirašė spaudos atstovė I. von Braun. Labai dėkojame už lietuviškos spaudos vertinimą išeivijoje ir gražius žodžius.

× **A. Ruzgas,** St. Hyacinthe, P. Q., Kanada, žiemą praleidęs St. Petersburg Beach, Fla., grįžo vėl į nuolatinę gyvenamą vietą. Pakeisdamas adresą, atsiuntė ir 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Vidmantas Rapšys,** Downers Grove, Ill., pratęsdamas "Draugo" prenumeratą, atsiuntė ir 30 dol. jo paramai. V. Rapšį skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio vertinimą tariame nuoširdų ačiū.

× **Stasys Jurgilas,** Gražina **Brown** ir Juozas Toliušis, Chicago, Ill., įvairiomis progomis atsiuntė po 5 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Jonas Spurgis,** Chicago, Ill., pratęsdamas prenumeratą, pridėjo auką. Ačiū.

Gary Šv. Kazimiero liet. parap. vaikai, priėmę Pirmąją Komuniją, su palyda. Viduryje — kun. Ign. Urbonas, dešinėje — ses. Janina, paruošusi juos komunijai.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KONKURSAS

Su šiuo numeriu baigėsi galvosūkių konkursas. Kai patikrinsiu visų atsakymus, paskelbsiu laimėtojus. Naujas galvosūkių konkursas prasidės spalio mėnesį.

Nuo birželio mėnesio pradžios prasidės naujas konkursas, tik ne galvosūkių. Kas norės dalyvauti, sekite pranešimus, kurie bus kitoje laidoje.

Redaktorius

MAIRONIS

Šiais metais minime poeto Maironio 120 metų gimimo ir 50 metų mirties sukaktis. Ta proga Marquette Parko lituanistinę mokyklą aplankė Danutė Augienė, Maironio artima giminaitė. Ponia Augienė kalbėjo 5, 6, 7 ir 8 skyrių mokiniams.

Poetas Jonas Mačiulis - Maironis buvo p. Augienės motinos brolis. Ponia mums daug papasakojo apie savo dėdę, kuris buvo kunigas. Ji netoli jo gyveno ir dažnai jį aplankydavo. Maironis buvo labai malonus, bet griežtas. Jeigu pažymių knygelėje pažymiai nebūdavo geri, dėdė ant jos pykdavo. Ji turėdavo pasižadėti, kad pasitaisys. Maironis ypatingai mėgo auginti gėles. Jo namuose

Piešė **Robertas Kulys,**
Marquette Parko lit. mokykla.

visur augo gėlės, kurios padarė malonią aplinką.

Ponia Augienė mums papasakojo daug gražių atsiminimų apie savo dėdę. Buvo įdomu daugiau sužinoti apie Maironį, kaip žmogų. Mes Maironį pažįstame kaip poetą, kuris sukūrė daug patriotinių ir religinių eilėraščių. Beveik visi jo eilėraščiai yra virtę dainomis arba giesmėmis. Lietuviai Maironio kūrybą mėgsta dažnai deklamuoti, giedoti ir dainuoti.

Maironio reikšmė Lietuvių tautai yra labai didelė. Savo eilėraščiais jis žadino tautinį atgimimą ir kėlė pasididžiavimą savo kilme. Jis karštai skatino lietuvius dirbti ir kovoti dėl tėvynės laisvės. Poetas Maironis pranašavo Lietuvai laisvą gyvenimą ir šviesią ateitį.

Nors dabar Lietuva vėl pavergta, mes tariame kartu su Maironiu:

O tačiau Lietuva
Tik atbus gi kada:
Ne veltui ji tiek iškentėjo!

Rima Polikaitytė,
Marquette Parko lit. m-los 7 sk. mokinė.

TRUMPOS LAISVĖS DIENOS

Rusai norėjo, kad lietuviai užmirštų ir atsižadėtų savo kalbos, savo tikėjimo, kad pasidarytų rusais. Bet per 123 priespaudos metus jie neįstengė lietuvių surusinti ir išplėšti iš jų laisvės troškimo.

Nors kova už laisvę, už savo spaudą buvo labai sunki, daug gyvybių buvo paaukota, daug kraujo pralieta, bet lietuviai laimėjo. 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvą nepriklausoma valstybe.

Bet neilgai Lietuva džiaugėsi savo laisve: tik 22 metus! 1940 m. birželio 15 d. Lietuvą vėl pavergė rusai. Ir iki šiandien lietuviai vėl neša sunkią bolševikų priespaudą.

Tadas Petronis,
Bostono lit. mok. VIII sk. mokinys.

JEIGU GYVENČIAU LIETUVOJE

Jeigu gyvenčiau Lietuvoje, aš gyvenčiau Vilniuje, nes norėčiau pamatyti Aušros Vartus, šv. Onos bažnyčią, šv. Petro ir Povilo bažnyčią, Katedrą, Gedimino pilį. Man būtų labai viskas įdomu. Aš atvažiuočiau per Kalėdas, kad galėčiau su giminėmis Kūčias pavalgyti. Kalėdų dieną, sėdėdami prie eglutės, giedotume giesmes ir leistumėm smagiai laiką.

Po Kalėdų važiuočiau į Palangą. Aš ten nueičiau prie Baltijos jūros, kur ieškočiau gintaro. Kai buvau maža, norėjau žinoti, iš kur atsiranda gintaras. Dabar tikrai žinau, kad

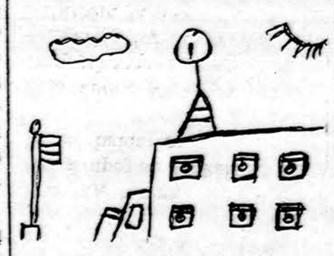

Piešė **Andrius Kalvaitis,**
Marquette Parko lit. mokykla.

Baltijos jūros bangos išmeta gintaro gabalėlius į krantą. Aš prisirinkčiau mažų gintariukų. Iš Palangos važiuočiau į Kauną, nes ten gimė mano mamytė. Norėčiau pamatyti Laisvės alėją ir teatrą, prie kurio susidegino Romas Kalanta. Nueičiau prie Karo muziejaus, kuriame yra Dariaus ir Girėno lėktuvas. Toks būtų mano gyvenimas Lietuvoje.

Ina Šilgalytė,
Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los 7 sk. mokinė.

LAIŠKAS MAMAI

Miela mama,

Aš tavęs pasiilgau šią motinos dieną. Be tavęs aš negalėčiau apsieiti. Aš noriu Tau linkėti linksmų švenčių. Tu esi geriausia mama pasaulyje, ir aš Tave labai myliu! Kas sėdi prie lovos, kai aš sergu? Kas padeda man, kai man reikia pagalbos? Kas linksmina mane, kai aš liūdžiu? — Mano miela mamytė, kurią aš tiek daug myliu.

Tavo sūnus Tomas

Tomas Zikas,
Bostono lit. mok. VIII sk. mokinys.

MIELAS DĖDE,

Rašydamas šį laišką aš noriu sužinoti, kaip yra dabar Lietuvoje. Ar viskas gerai, ar blogai. Ar daug lyja, ar geras oras? Hamiltone nėra labai gerai, bet nėra ir blogai. Aš einu į mokyklą. Man ji patinka. Daug geriau dabar galiu kalbėti lietuviškai. Mūsų mokytojas yra geras. Jis žino daug dalykų. Šeštadienio rytais aš einu į lietuvišką mokyklą. Kai grįžtu iš mokyklos, tuoj atlieku savo namų darbus. Mano tėtė dirba fabrike. Mes turime didelį namą ir ten gyvename. Man patinka mokytis ir angliškoje mokykloje. Dabar aš esu aštuntame skyriuje, kitais metais eisiu į kitą mokyklą, vadinamą gimnaziją.

Linas Kamaitis,
Hamiltono "Vysk. M. Valančiaus" lit. m-los mokinys. Kanada. ("Mūsų kūryba").

MANO TĖVELIO VEIDAS

Mano tėvelio veidas yra apskritas. Jis turi didelius ūsus. Galvoje neturi daug plaukų. Plaukai yra truputį žili. Akys žalsvos. Nešioja sidabrinės spalvos akinius. Nosis tiesi. Turi plačias lūpas. Nešioja trumpai nukirptus plaukus.

Vylius Leškys,
Los Angeles lit. mokyklos mokinys. ("Saulutė").

RUDIS

Mano sesutė norėjo gauti šunį. Vieną kartą mano dėdė atėjo su šunimi. Mano sesutei jis labai patiko. Mes linksmai žaidėme.

Kristina Čičinskaitė,
Montrealio lit. m-los mokinė. Kanada. ("Liepsia").

GALVOSŪKIS NR. 166

(Žiūrėkite piešinį). Mokinys, baigęs mokslo metus, grįžta namo ir pradeda vasaros atostogas. Nuspalvokite piešinį. (5 taškai).

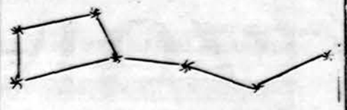

GALVOSŪKIS NR. 167

(Žiūrėkite brėžinį). Parašykite, kaip vadinasi ši žvaigždžių kombinacija lietuviškai ir angliškai. (5 taškai).

GALVOSŪKIS NR. 168

Mokslininkai apskaičiavo, kad birželio mėnesį vietovės, esančios 40° šiaurės plote, saulės šilumos gauna kur kas daugiau, negu pusiaujas. Kodėl? Paaiškinkete! (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 169

Koks įvykis įvyko Europoje 1945 m. gegužės mėn. 10 dieną? Ar Lietuvos žmonės pilnai džiaugėsi šiuo įvykiu? Kodėl? (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 170

Paaiškinkite, ką reiškia žodis **Alfabetas.** Iš kurios kalbos kilęs? Kaip lietuviškai vadinasi? (5 taškai).

GALVOSŪKIO NR. 146 ATSAKYMAS

Visi trys medžiotojai, išeidami į medžioklę, turėjo 18 šovinių.

GALVOSŪKIO NR. 148 ATSAKYMAS

1) Dešinėje, 2) kairėn, 3) dešinėn, 4) taip, 5) kairėje, 6) dešinėje, 7) kairėje, 8) kairė, 9) dešinėje, 10) dešinėje.

GALVOSŪKIO NR. 149 ATSAKYMAS

Hitlerio ir Stalino slaptoji sutartis buvo pasirašyta 1939 m. rugpiūčio mėn. 23 dieną.

GALVOSŪKIO NR. 150 ATSAKYMAS

AB = 10 + 40 + 50 = 100;
BC = 50 + 20 + 30 = 100;
AC = 10 + 60 + 30 = 100.

JEI TURĖČIAU MILIJONĄ DOLERIŲ . . .

Aš juos išleisčiau. Nupirkčiau lenktynių mašiną, didelį lėktuvą, didelį namą ir daug kitų dalykų.

Aras Naujokas

Nusipirkčiau mašiną, vasarnamį ir spalvotą televizijos aparatą savo kambariui.

Audra Naujokaitė

Aš pirkčiau didelę pilį toli nuo kitų namų. Aš ten gyvenčiau su savo drauge apsivedęs. Ji galėtų viską pirkti, ką tik nori. Aš ir ji būtume labai linksmi.

Denis Naujokas

Visi Rochesterio lit. m-los lietuviškai nekalbančių klasės mokiniai.

("Lituanistinis švietimas Rchesteryje").

JUOKAI

Vynas

Viename vynuogynų plantacijų krašte darbininkai susitarė su vietinės mokyklos mokytoju, kad už mokslą mokės ne pinigais, o vynu. Mokytojas sutiko ir parūpino didelių indų. Kiekvienas namas turėjo duoti po du litrus vyno. Buvo ten 200 namų. Kai visi nustatytą skaičių litrų vyno atidavė, mokytojas nutarė, kad jam vienam yra perdaug vyno, nutarė dalį parduoti. Kai atvyko pirkliai vyną pirkti, pasirodė, kad ten buvo grynas vanduo. Kiekvienas darbininkas galvojo, kad du litrai vandens nepakenks stiprios koncentracijos vynui.

TAUTOSAKA

Visi dantys minkštą duoną mėgsta.

Gudrus ir po žeme mato, kvailas ir po kojom nepastebi.

(Alytus).

Piktos gaspadinės ir duona rūgšti. **(Vabalninkas)**

Savęs neįveikęs, kito neįveiksi. **(Ylakiai).**

Žodžiais kailinių nepasiųsi.

Daina dieną trumpina, daina darbą lengvina.

(Merkinė).